

NOWY DZIENNIK

Adm. i administracji: Kraków ul. Orzeszkowej 7
 Na. 279 — Konto czekowe P K O. w Krakowie 400.630
 W. Spółki Wydawczej „NOWY DZIENNIK”
 Ws. komunikaty należy nadsyłać wprost do Administracji
 Komunikaty przesłane redakcji nie będą uwzględnione.
 Redakcja nie zwraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada
 Re. tor naczeiny przyjmuje od godz. 12 do 1 w południe

cen numeru

20

GROSZY

Prenumerata: w Krakowie i prowincji mies. Zł. 5'00 kwart. Zł. 15'00
 w Krakowie z odnošen. do domu „ „ 5'20 „ „ 15'60
 Na prowincji z przesyłką poczt. „ „ 5'60 „ „ 16'00
 Zagranicą z przesyłką pocztową „ „ 9'00 „ „ 27'00
 Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0'15, wiersz millimett.
 1-szp. Zł. 0'20, nadesłane Zł. 0'60, wiersz millim. 1-szp. w tekście
 Zł. 0'85 wiersz millim. 1-szp. na 1-ej stronie Zł. —, gratulacje
 Zł. 10. Inseraty zamieszczone o 50%. zagranicą o 100% droższe.

Dziś w sobotę 11 bm. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w Szeerjś Bnej Emunah, Bocheńska 4

17 ZGROMADZENIE PRZEDWYBORCZE

Referenci:
Dr. DAWID BULWA
Rabin KLÜGER

17

Zydzi iawcie się licznie!

Zjednoczenie narodowo-żydowskie.

Partje i - „partyjnictwo”

Kraków, 11 lutego

(Th.) Oklepany temat, a bodaj że i to, co jeszcze można na ten temat pisać i mówić, faktycznie będzie znane i oklepane. Trudno o rzeczy, o której się blisko dwa lata jako o bardzo aktualnym temacie ciągle mówi, coś nowego powiedzieć. A jednak trzeba ciągle do tej sprawy wracać i ludności bezustannie przypominać, że nie wszystko, co traci partja jest potępienia godne ale że niewątpliwie istnieje hipertrofia partyjnictwa, która jest społecznie i politycznie szkodliwa.

Partje są niewątpliwie socjologicznie najnaturalniejszym objawem wewnętrznego organizowania się społeczeństwa. Życie nowoczesne jest tak bogate w konflikty i kontrasty, a z drugiej strony tak gwałtownie wymaga możliwego, pokojowego układania sprzeczności, że byłoby podważaniem samych podstaw społecznego współżycia, gdyby się pozwolilo tym konfliktom i sprzecznościom bujnie rozrastać bez ujęcia ich w jakieś uregulowane formy. Partja ze swoim programem, ze swoją organizacją na zasadzie prowadzenia i karności jest właśnie takim ujęciem w silne karby tego, coby mogło nieuregulowane, wybuchnąć i spowodować spustoszenie. Powiedziano o ludzkim chodzeniu, że ono właściwie niczem innym nie jest, jak uregulowaniem padaniem. Organizacja partyjna jest niejako uregulowaną — rewolucją. A uregulowana rewolucja znaczy — ewolucja.

Istotnie zorganizowanie społeczeństwa według esencjonalnych programów, uosobionych w partjach, chroni społeczeństwo od bezustannej febrzy rewolucyjnej i prowadzi walkę żywotnych interesów różnych grup na drogę rozwoju i postępu bezustannego, w których nie ma niszczących wstrząśnień.

Myli się tedy ten, kto w imię państwa wypowiada wojnę partjom, twierdząc, że państwo jest jakimś tworem tak wysokim, że go zwykły poziom partji nie dosięga. To jest pogląd mylny i bardzo powierzchowny. W samej rzeczy jest państwo niczem innym, jak właśnie wypadkową sił, działających we wszystkich poszczególnych partjach razem. A prawa fizyczne komponentów i wynikającej z nich wypadkowej ma niemal dosłowne swoje zastosowanie do istoty państwa.

Istotną przesłanką tylko jest to jedno zastrzeżenie: Partja taka, która stanowi dodatnią siłę w społeczeństwie i w państwie, musi mieć jakiś ważny, jakiś esencjonalny program. Ona musi zastępować żywotny krąg interesów ludzkich. O-

na musi walczyć o jakieś podwyższenie, polepszenie, uszlachetnienie życia ludzkiego w całości, lub jakiejś poszczególniej grupy ludzkiej.

Takich partji u nas w gruncie rzeczy niema i być nie może więcej, jak na całym świecie, jak powiedzmy, na Zachodzie, choćby nawet w takiej Anglii. Przecież nasze życie nie jest bardziej zróżniczkowane, jak życie bogatego i najwyżej ucywilizowanego społeczeństwa angielskiego. Różnica polega tylko na tem, że u nas, gdzie dziko i bujnie rośnie partyjnictwo, każdy najdrobniejszy szczegół wystarcza, ażeby z niego zrobić program partyjny i wypisać go na rozpostartym proporcju, a w takiej mądrej Anglii następuje już po drodze do zorganizowania partji taka „integracja”, takie połączenie szczegółów. Dlatego tam występują ogromne organizacje złączone i silne, a u nas występują, — że tak powiemy — drobnoustroje.

Moglibyśmy wziąć przykład choćby z życia partyjnego żydowskiego.

Od lat, powiedzmy, dwudziestu wyłonił się duży splot interesów żydowskich, złączonych we wspólnej nazwie: „narodowych”. Rzecz jasna, że to znaczy: całość tych interesów specjalnych, które my mamy, jako zbiorowość, nie każdy Żyd, jako jednostka. Tak zwany liberalizm uporał się z kwestją żydowską w ten sposób, że powiedział, — całe to ujęcie ma pono pochodzić od samego Napoleona I.: — dla Żyda, jako jednostki pewne, czy nawet wszelkie prawo, dla żydostwa, jako całości, nie. Doświadczenie stuletnie, szczególnie na Zachodzie, nauczyło, że taka „emancypacja” zagraża naszemu zbiorowemu bytowi. Wyrosło więc żądanie i Prawa dla zbiorowości żydowskiej.

Ten narodowy postulat obejmuje wszystko, ale też bez wyjątku i bez ograniczenia: wszystko, co stanowi nasze zbiorowe życie. Niewątpliwie — w tym kompleksie interesów religia na-

sza odgrywa pierwszorzędną rolę, nawet dla wolnomyślnego Żyda.

Przecież każdy rozsądny człowiek wie i widzi, że nasze bytowanie na świecie zasadza się w świadomości ludzi na naszej religji. Jakkolwiek my dążymy do rozszerzenia tej podstawy aż do obszaru pełnej narodowości, to jednak nikt z najbardziej radykalnych umysłów nie dąży do uszczuplenia i zwężenia już istniejącej podstawy. Poza tem: do praw ludzkich, szczególnie zbiorowych, należy w pierwszym rzędzie wolność religijna i możność wykonywania praktyk religijnych.

A zatem — religia należy do programu narodowego, jakiego żydostwo całego świata teraz tak zawzięcie broni. Nie było wypadku, chyba w Sowdepji, a czasami, jako żakowski wybryk naszych domorosłych bundowców, ażeby jakiś odpowiedzialny żydowski polityk, choćby był dla siebie samego jak najbardziej niereligijny, nie bronił do upadłego każdej pozycji naszej wolności religijnej.

Jeżeli tedy grupa ludzi zbiera się pod hasłem ochrony religji w osobną partję polityczną, to to już należy do partyjnictwa, które jest szkodliwe, bo rozbija nasze społeczeństwo, zamiast je jak najsilniej łączyć. A jeśli się rozpoczyna „święta wojna” w imię tych hasel, to to już jest robota niszczyielska, szkodnictwo społeczne, które należy potępić.

Owszem — światopogląd skrajnie pobożny, religijny, ortodoksyjny, z pewnością nie dyskwalifikuje kandydata na posła, czy na senatora, jeżeli tylko ów kandydat ma ku temu odpowiednią zdolność. Jeżeli jest tym i tym i tym... no — na wyliczanie jeszcze będzie czas...

Ale przecież nie można powiedzieć, że sama pobożność, czy ortodoksyjność kwalifikuje człowieka na posła, czy senatora, choćby on był taki i taki i taki. No — na wyliczenie jeszcze będzie czas...

O jeden przykład partyjnictwa, nie partji, który jeszcze trzeba będzie nieco bliżej zanalizować.

Prof. Weizmann wyjeżdża do Ameryki, by wziąć udział w wielkiej kampanji palestyńskiej

Londyn, 10 2. ZAT. Prezydent Weizmann odpywa z końcem lutego okrętem „Majestic” do Stanów Zjednoczonych, gdzie weźmie udział w tegorocznej kampanji „United Palestine Appel”, organizacji sjonistycznej w Ameryce.

Prezydent organizacji sjonistycznej w Ameryce Louis Lipsky oświadczył w tych dniach z okazji otwarcia kampanji, iż od powodzenia

jej zależne jest wprowadzenie w życie całego programu konsolidacyjnego, przewidzianego przez światową organizację sjonistyczną w związku z realizacją planu rozszerzenia Jewish Agency.

Nasz numer — 17

Dziś w Kinie
„WARSAWA“
 Stradom 15
**Rewelacyjna
 Premiera**

CHIŃSKA PAPUGA

Artydzielo funsztu realiza-
 cyjnego, mistrzowskiej gry
 i fascynującej, niesamowitej

treści. — Realizacja genialnego reżysera niemieckiego **Paula Leni**. — Główne role kreują: Chińczyk **So Jin**, **Anna May Wong**, **Marrion Nixon**, oraz zespół na wybitniejszych artystów ekranu.

Film ten ze względu na niezwykle ujęcie zaciekawiającego scenarjusza, oraz oryginalną, niebywałą reżyserję stanowi przewrót w dziejach kinematografii.

Nad program: **Revia komedjowa**

Specjalna ilustracja muzycz. zwięzłego zespołu orkiestry.

Początek seansów o godzinie 5, 7 i 9-10 — w niedzielę o godz. 3 popoł. przy pełnej orkiestrze.

Delegacja Żydów włoskich u króla Wiktora Emanuela

Rzym, 10 2. ZAT. Król Wiktor Emanuel przyjął na godzinnej audjencji delegację Żydów włoskich w osobach prezydenta federacji sjoniskiej we Włoszech p. Ciro Glassa i nadrabina Rzymu dra Sereni. Delegacja wręczyła królowi artystycznie wykończoną srebrną szkatułę wyrobu szkoły artystycznej „Bezalel” w Jerozolimie. W szkatułce znajdowały się wszystkie monety nowej waluty palestyńskiej. — Król, który jest gorliwym zbieraczem monet, dziękował w serdecznych słowach za podaru-

nek, wyrażając podziw dla sztuki Bezalelu. Król Wiktor Emanuel, który, jak wiadomo, wykazuje wielkie zainteresowanie dla ruchu sjonistycznego, poinformował się u członków delegacji o obecnej sytuacji w Palestynie i o rozwoju żydowskiej pracy nad odbudową kraju. Na pożegnanie król wyraził jeszcze raz, jak to czynił niejednokrotnie w różnych okazjach swoją sympatię dla sjonizmu i żydowskiej siedziby narodowej.

Marsz. Piłsudski zabierze głos?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. 2. Sin. Jak się dowiadujemy, nie jest wykluczonem, by marszałek Piłsudski wystąpił osobiście przed wyborami z enuncjacja w sprawie jego stanowiska wobec wyborów i zadań przyszłego Sejmu.

Wyjazd wicepremiera Bartla do Krakowa

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. 2. Sin. W sobotę, dnia 11 bm. pociągiem wieczornym p. wicepremier prof. Bartel w towarzystwie swego sekretarza porucznika Zaćwilichowskiego wyjeżdża na jednodniowy pobyt do Krakowa.

Watykan a wybory w Polsce Audjencia przedstawiciela nuncjatury u marsz. Piłsudskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. 2. Sin. Zastępcą odwołanego nuncjusza apostolskiego msr. Charlio został wczoraj popołudniu przyjęty na półgodzinnej audjencji przez marszałka Piłsudskiego w Belwederze. Przyjęcie to związane jest z ostatnimi enuncjacjami poszczególnych przedstawicieli stronictw w sprawie stosunku Watykanu do wyborów i do poszczególnych list.

Skarga przeciwko liście nr. 13.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10 2. (Sin.) Związek podoficerów rezerwy wnosił do Trybunału Administracyjnego skargę przeciwko liście państwowej Nr. 13, żądając jej unieważnienia.

Rokowania sowiecko-niemieckie

Berlin, 10 2. PAT. Delegacja rosyjska do rokowań gospogarczych z Niemcami złożyła wczoraj wizytę kierownikowi delegacji niemieckiej do tych rokowań dyrektorowi ministerjalnemu Wallrothowi. Pierwsze posiedzenie delegacji ma się odbyć dziś lub w sobotę.

O film antyniemiecki Akcja posłów niemieckich w Londynie i Brukseli

Berlin, 10 2. PAT. Jak donosi prasa tutejsza, ambasador niemiecki w Londynie założył protest u rządu angielskiego przeciwko wyświetlaniu filmu przedstawiającego rozstrzelanie miss Cavel. Równocześnie poseł niemiecki w Brukseli miał wystąpić wobec rządu belgijskiego z zastrzeżeniami w sprawie tego samego filmu zwłaszcza w sprawie ewentualnego wyświetlania go w belgijskich kinoteatrach. (We wczorajszym numerze przytoczyliśmy głos „Daily News”, występujących również przeciwko zohydzeniu Niemców w filmie. — Red.)

Zniesienie wiz paszportowych między Austrią a Norwegią

Wiedeń, 10 2. PAT. Wizy paszportowe między Austrią a Norwegią zostaną zniesione 1. marca br.

— **UNIwersytet Ludowy przy Zrzeszeniu Kobiet Żydowskich** (Rynek gł. 29). Dziś w sobotę od 3.30—4.30. Dr. Schwarzbart: Historia sjonizmu politycznego, od 4.30—5.30. Dr. Fromowicz-Stillerowa: Historia sztuki.

— **MERKAZ** (sala „Ezry”) Dziś w sobotę o godz. 10.30 przedpoł. zebranie koła ideologicznego; o godz. 2.30 popoł. zebranie „Chalucej Hasafa Hallowit” z udziałem tow. Marganisa.

Odpowiedź polska już odeszła do Kowna

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. 2. Sin. Dziś została wysłana do Rygi do poselstwa polskiego nota polska do Lotwy. Nota ta w sposób konkretny stawia cały szereg pytań Waldemarasowi i zapytuje,

czy istotnie godzi się on na rokowania z Polską i na wyznaczenie miejsca rokowań. Nota ta w stanie przekazana do Kowna za pośrednictwem posła polskiego w Lotwie.

Walne zebranie akcjonariuszy B. P. Dywidenda: 14 zł. od akcji Banku Polskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. 2. Sin. Dziś odbyło się doroczne walne zebranie akcjonariuszy Banku Polskiego pod przewodnictwem prezesa banku p. Karpińskiego. Zebranie zatwierdziło sprawozdanie za rok 1927 wraz z ostatecznym bilansem oraz rachunkiem zysków i strat, zawierającym rozdział zysków. Przypadająca dywidenda w wysokości 14 złotych od akcji pierwszej emisji wypłacana ma być począwszy od 11 bm. Zgodnie z art. 26 statutu banku walne zebranie zatwierdziło wybór kooptowanego przez radę w dniu 5 listopada zagranicznego członka rady p.

Deveya, oraz w myśl art. 28 i 45. statutu banku ustaliło wynagrodzenie dla członków rady i komisji rewizyjnej na 200 złotych za posiedzenie. Następnie odbyły się wybory do rady banku. Wybrani zostali: Kazimierz Fudakowski, Henryk Grohmann, Tadeusz Tomaszewicz i Władysław Fajans, na zastępców p. Andrzej Wierzbicki, Władysław Jajdlitz, Paweł Gajzenhajmer. Do komisji rewizyjnej: p. Tomasz Kociatkiewicz, Stanisław Lipiński, Adolf Sturm, Stefan Laruszewicz, Leopold Skulski.

Katastrofa autobusu Kraków - Kielce 15 pasażerów rannych.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Kielce, 10 2. Dziś około godziny 12 w południe autobus kryty Nr. 6573, jadący z Krakowa do Kielc, uległ w pobliżu Chęcina katastrofie. W autobusie znajdowało się dwadzieścia kilka osób, Wskutek zbyt szybkiej jazdy i osłi zglej szosy, autobus, znalazł się na ostrym wirażu, stracił równowagę i przewrócił się na lewy bok. Wśród pasażerów powstała straszliwa panika. Około 15 osób z pośród pasażerów

odniosło lżejsze lub cięższe rany, w tem kilka osób jest bardzo ciężko rannych. Autobus został silnie uszkodzony. Szofer wyszedł z katastrofy bez szwanku.

Ranni, których nazwiska nie są na razie ustalone, przewiezieni zostali autem Kasy chorych do szpitala w Kielcach. Władze wdrożyły śledztwo w kierunku ustalenia przyczyny katastrofy.

Sukces Poincarego w parlamencie

Paryż, 10 2. PAT. Prasa stwierdza, że rząd osiągnął wczoraj w izbie wielki sukces, uzyskał bowiem przy głosowaniu nad wnioskiem w sprawie votum nieufności około 30 głosów więcej, niż wynosiła najsilniejsza większość w izbie w ciągu ubiegłych 18 miesięcy. Zdaniem „Le Matin” obecna sesja parlamentarna uważać można za zakończoną.

Choroba min. Marinkovica

Białogród, 10 2. PAT. Minister spraw zagranicznych Marinkovic zachorował poważnie, tak, że prawdopodobnie nie będzie mógł brać udziału w życiu politycznym.

Radicz zrzekł się misji tworzenia gabinetu?

Białogród, 10. 2. PAT. Klub partji radykalnej wyraził jednomyślnie prezydentowi Wukicewicowi votum zaufania i zwrócił się przeciwko usiłowaniu Radicza wywołania rozłamu w łonie partji radykalnej. Przedpołudniem udał się Radicz w towarzystwie prezydenta skupczyny Perica do pałacu królewskiego. Podczas, gdy Radicz wkrótce pałac opuścił, dr. Peric pozostał u króla. W kołach politycznych sądzą wobec tego, że Radicz zrzekł się misji utworzenia nowego gabinetu.

Rozłam w angielskiej Partji Pracy

(Korespondencja własna).

Londyn, w lutym.

Dymisja jednego z czołowych członków angielskiej „Independent Labour Party” (Niezależnej Partji Pracy) Filipa Snowdena, która rozgłosnym echem odbiła się w świecie socjalistycznym — rzuca jaskrawe światło na tarcia w łonie robotniczych ugrupowań w Anglii. Dymisja ta, a raczej wycofanie się (bowiem było ono ze strony Snowdena dobrowolne) wywołało je wśród świata robotniczego angielskiego ferment, o skutkach niedających się zupełnie przewidzieć. Na ostatnim posiedzeniu partyjnym zawiadomił Snowden po prostu sekretarza finansowego, że nie opłaci składki inskrypcyjnej za rok 1928. Niezrozumiały zrazu dla wszystkich krok, będący najdotkliwszym ciosem, jaki mógł spaść na stronnictwo, ile że Snowden, wraz z Brailsfordem i Maxtonem, stanowią sztandarowe jego nazwiska, wyjaśnił list Snowdena, ogłoszony obecnie w prasie.

List ten tak wymownie rzuca światło na angielskie stosunki robotnicze, że warto go częściowo chociażby przytoczyć: „Z wielkim żalem — pisze Snowden — widzę się zmuszonym do zerwania węzłów, łączących mnie z organizacją, do której należałem bez przerwy od trzydziestu czterech lat i której poświęciłem najlepsze lata mojego życia politycznego. Nie powziąłem decyzji tej pośpiesznie i nierozważnie. Od kilku lat wzrasta we mnie przeświadczenie, że „Independent Labour Party”, jako oddzielna jednostka organizacyjna, wyczerpała swoje zadanie i że tem samem istnienie jej w dalszym ciągu nie jest ani potrzebne, ani pożyteczne. Odkąd „Labour Party” pozwala na zapisywanie się do niej indywidualnie, nie, jak da-

wniej, grupowe), a zwłaszcza, odkąd stanęła definitywnie na platformie socjalistycznej, spełnia ona ściśle te same zadania, w imię spełniania których powstała: „The Independent Labour Party”. Dlatego też muszę uważać tę ostatnią za zbędny już duplikat „Labour Party”, trwoniący niepotrzebnie pieniądze i energię”.

Nie powiedział wprawdzie Snowden dosłownie, ale kto śledzi uważnie dzieje ruchu socjalistyczno-syndykatoowego w Anglii, czyta aż nadto wyraźnie między wierszami powyższego listu, że właściwą przyczyną ustąpienia Snowdena jest jego przekonanie o możliwości zerwania mostu nad przepaścią, jaką utworzyła się pomiędzy „maksymalistami” i „minimalistami” angielskiego ruchu robotniczego. Zdając sobie jasno sprawę, że „Independent Labour Party” przerzucać się zaczyna do hasel komunizm stycznych, przestając reprezentować kierunek socjalistyczny, którego Snowden zdecydowanym jest stronnikiem, wołał on wycofać się i zaznaczyć niezmienną zasadniczość swojego stanowiska przekonaniowego, aniżeli: dopomagać w dalszym ciągu do obalamowania kół robotniczych, nie orientujących się dostatecznie do jakiej roboty są wciągane. Rewolucyjne metody, jakimi „Ind. Lab. Party” urzeczywistnić próbowała ostatnio zasady kolektywizmu, odepchnęły Snowdena i niewątpliwie odepchną wielu za jego przykładem od tej skrajnej lewicy angielskiego ruchu syndykalistycznego, gdy ściwnie „Labour Party” stanowić partję polityczną, dążącą do ziszczenia ideałów socjalistycznych na modłę typowo angielską, zatem kreśląc sobie linię działania na drodze legalnej i praworządnej. P-p.

W jednej minucie —
cudowny trwały polysk

BEZ ŻADNEJ PRACY można osiągnąć w ciągu jednej minuty, cudowny 8-dniowy trwały polysk, używając do paznokci jedynego w swej jakości płynnego polysku

OJA-LAKIER

OJA — Parfumerie Paris

WESOŁY KACIK

DOBRE SERCE

Blaustein nocował u Bauma i prosił go, aby obudził go o piątej. Baum obudził go jednak już o czwartej.

— Czy zwarzjowałeś? — krzyczy Blaustein — przecie dopiero czwarta!

— Chciałem ci tylko powiedzieć, że możesz jeszcze godzinę spać.

PRZYCZYNA

Komiwojażer obserwuje swego kolegę, który wkłada czystą kartkę papieru do koperty i adresuje do swojej żony.

— Co to ma znaczyć? — pyta.

— Pokłóciliśmy się przed wyjazdem, i teraz nie rozmawiamy ze sobą.

PODEJRZANY OBJAW

— Czy słyszał pan już, że właściciel firmy Koch i Bloch zgłosił konkurs.

— Co też pan mówi! Ale ja już dawno coś przeczuwałem. W ostatnim czasie był on coś zanadto uprzejmy dla swego personelu.

NA TARGU

— Kupcowo, po czemu jajka?

— Jakże jajka, polityczne czy zwyczajne?

— No, zwyczajne jajka...

— Po 25 groszy.

— Tak drogo?

— Jak panusi za drogo, to niech nie kupują. Dla mnie lepiej. Jak poleżą jeszcze parę tygodni i zepsują się, to panowie zapłacą po 35 groszy. Teraz na zepsute jajka sezon. Wiece przedwyborcze. No, hierze panusia, czy nie?

(„Robotnik”)

ROZMAITOSCI

Blizny na nodze nie zmniejszają szans małżeństwa

Młoda krawcowa Emma R. jako chora na anginę przebywała w roku 1926 przez kilka miesięcy w szpitalu Franciszka Józefa we Wiedniu. W ciągu choroby wydarzył się wypadek, że pacjentka tak nagle zasłabła, że musiano uciec się do iniekcji. Zastosowano przytem też przykładanie termoforu do stóp pacjentki. Termofor się usunął i wypalił na łydkach pacjentki duże rany.

Po wyjściu ze szpitala zaskarżyła pacjentka tak administrację szpitala, jakoteż lekarza, który zarządził iniekcję, o zapłacenie miesięcznej renty, dużego odszkodowania za ból, oraz odszkodowania za zmniejszone szanse zamążpójścia z powodu blizn na nogach. Sąd oddalił powódkę z żądaniem skargi, motywując swój wyrok tem, że blizny na nogach nie zmniejszają wcale szans za mążpójścia.

Mussolini uznaje tylko wolność-hazardu

Mówią, że we Włoszech Mussoliniego nie istnieje wolność. Tyczy się to chyba tylko życia politycznego, prasy, nauki, ale zasada ta nie ma zastosowania do - hazardu. Oto pojawił się dekret, mocą którego udzielono miejskiemu kasynu w San Remo koncesji na założenie i prowadzenie kasyna gry. Powstało nawet towarzystwo z kapitałem w kwocie 180 milionów lirów, by ze San Remo uczynił rywalą Monte Carlo. Gmina zastrzegła sobie udział w zyskach w kwocie 20 milionów lirów. Państwo, świadome swoich obowiązków wobec tak „poważnej” instytucji, wzięło na siebie obowiązek rozbudowy linii kolejowej z Genui do Ventimiglii. A więc Włosi będą mieli wolność hazardowania... Chyba jednak ta wolność im nie wystarczy...

Sensacje Wiednia

Wiedeń staje się powoli wielkim miastem. — Politycznie dozwolone kluby nagich mężczyzn i kobiet. — Politycznie zamknięte salony masażu.

Korespondencja własna „Nowego Dziennika”.

Wiedeń, w lutym.

Otóż Wiedeń jest obecnie na najlepszej drodze, by stać się naprawdę wielkim miastem. Nie — broń Boże! — przez ulepszenie swoich skandalicznych stosunków komunikacyjnych. O tem mówi się wprawdzie i pisze bardzo wiele, ale dużo jeszcze uplynie wody w modrym rzekomo Dunaju, zanim zrealizowany zostanie projekt kolei podziemnej. Trudno też przypuszczać, by charakterystyczne dla naddunajskiego miasta — będące typowym małomiastko-prowincjonalnym specyfikum — plotkarstwo jego mieszkańców przestało nagle istnieć. Zało europeizuje się i amerykanizuje Wiedeń pod wielu innymi względami. Kärntnerstrasse rozbliska nocą morzem transparentów świetlnych a la (całkiem małe a la) Berlin, w operze państwowej króluje i, mimo cuchnące bomby i cuchnące odezwy „Hakenkreuzlerów” umacnia coraz bardziej swoją władzę „Jonny” w tem ultra-konserwatywnym mieście zostały założone ultra-modernistyczne kluby nagości, a i poza tem niejeden zwyczaj Montmartru, Friedrichstrasse, czy Broadwayu zapuszcza swoje korzenie w dziedzinie — jeśli o to nie chodzi — ziemie nagości. Niektóre z tych zwyczajów są co prawda mało

sympatyczne. Z końca ubiegłego tygodnia został Wiedeń wstrząśnięty do głębi wiadomością, że policja wykryła tu masową prostytucję dzieci. Tak jest: dzieci, gdyż na to określenie zasługują chyba te trzynasto- i czternastoletnie dziewczęta, które w ostatecznej nędzy żyjąc, za parę marnych szylingów oddawały się zwyrodniałcom dla ich perwersyjnych praktyk, a panu Erwinowi von Mayer (b. oficerowi c. k. marynarki) pozowały do pornograficznych zdjęć. Okazuje się, że nawet w mieście o tak świetnie funkcjonującym aparacie opieki społecznej, jakim jest Wiedeń, w mieście, w którym reszerszenci Ligi Narodów o wiele mniej negatywnego stwierdzić mogą, jeśli idzie o prostytucję i handel żywym towarem, aniżeli w innych centrach światowych — okazuje się, że i w tem mieście bezdenna nędza z jednej, a zwyrodnienie z drugiej strony tworzą wspólnie typowe wielkomięskie bagno.

Inne sensacje: Józefina Baker, co do której ciągle jeszcze niewiadomo, czy będzie we Wiedniu tańczyć, czy też nie, nie może właściwie imponować Wiedeńczykom. Jej prawie — nagość (koniec końcem wiązka bananów dookoła bioder — to przecież jednak coś) została przelicytowana klubami zupełnie nagich mężczyzn i kobiet. Tak jest. Od dłuższego czasu ukazują się w dziennikach inseraty, zapraszające chętnych do wstąpienia do tych rajskich stowarzyszeń. Parę nich już ukonstytuowało się, przyczem policja zachowuje się (na razie przynajmniej) przyzwalająco. Nie ma nic przeciwko temu, by dorośli ludzie płci obojga

urządzali sobie nagle zebrania towarzyskie, pod warunkiem, że granice pewne nie zostaną przekroczone. Gwarancja w tym kierunku jest o tyle dana, że kluby te są bardzo ekskluzywne, a ich członkami są dotychczas wyłącznie ludzie z literackiej, artystycznej i towarzyskiej elity Wiednia. W każdym razie musi to być ogromnie ciekawy obraz: mężczyźni i kobiety, w stroju Adama, względnie Ew, przy wspólnej herbatce, przy gazetach i przy tańcu. I musi to być ogromnie ciekawy problemat: w jaki sposób pozostać w granicach wyżej wspomnianej obyczajności, względnie, co ta obyczajność w tem milieu oznacza. Poczekajmy, aż ta instytucja, mogąca w równej mierze mieć wysoce kulturalne znaczenie, jak i być niebezpiecznym eksperymentem, ustabilizuje się i spopularyzuje, a wtedy będziemy mogli o niej coś obszerniejszego — ewentualnie i na podstawie autopsji — opowiedzieć.

Natomiast dla „salonów masażu”, które się w ostatnim czasie niesłychanie rozpowszechniły i spopularyzowały, nadchodzi zmierzch. Policja przekonała się, że w tych przybytkach piękności nie tyle idzie o piękność gościa, ile masażystek i że piękność tychże służy im do wykonywania czynności, mających z masażem, jako takim, mało wspólnego. Ponadto mnożą się doniesienia, że ta i owa directrice zmusza swoje „asystentki” do nierządu. Policja bada, delikatnie i ostrożnie, i w wypadku przekonania się, że doniesienie było słuszne, zamyka salon na klucz, a właścicielkę do kryminalu.

Dr. Sa. W.

NA HORYZONCIE POLITYCZNYM

Przesilenie rządowe w Jugosławii

(K) Donieśliśmy już w telegramach, że przywódca Kroatów, Radicz otrzymał misję utworzenia gabinetu. Warto tej sprawie poświęcić nieco uwagi, albowiem nie chodzi tu o przesilenie li tylko rządu lub nawet parlamentu, lecz na porządku dziennym dyskusji staje sprawa całego systemu dotychczasowych rządów w Jugosławii.

Główną odpowiedzialność za rządy Jugosławii ponosili radykali. Ich zasługi w sprawie narodowego zjednoczenia Jugosławii najmniejszej nie ulegają wątpliwości. Partja radykalna była przez długie lata uosobieniem narodowej romantyki, marzącej bezustannie o utworzeniu wielkiego południowego państwa słowiańskiego. I rzeczywiście Pasicz osiągnął w życiu swoim triumf o którym mógł tylko zamarzyć Bismarck lub Cavour. Legenda o państwie jugosłowiańskim stała się rzeczywistością.

Teraz należało utrzymać to wielkie państwo jugosłowiańskie nie tylko siłą miecza, nie tylko drogą gwałtu i przemocy, lecz przez pogłębienie zrozumienia rozmaitych partykularizmów. Partja radykalna nie miała tego zrozumienia i dlatego nie mogła przeprowadzić koniecznego dzieła konsolidacji państwa. W całej Serbji szerzy się bezprawie, rozwiązuje się rady miejskie, obsadza się ważne placówki tylko swymi ludźmi, nie dba się o polityczne i kulturalne potrzeby ludności, bądźco bądź odmiennej nie tylko pod względem religij, ale całej struktury duchowej i politycznej. Zrozumiałą więc jest rzeczą, że demokraci, na czele których stoi sędziwy Luba Dawidowicz, rzu-

cili hasło zmiany systemu. Na kongresie demokratów udzielono Dawidowiczowi szerokiej pełnomocnictwa do przeprowadzenia „koncentracji wszystkich naprawdę demokratycznych sił w kraju”, by system bezprawia, samowoli i nieudolności zastąpić poszanowaniem dla prawa i przeprowadzić reorganizację całej administracji. Dawidowicz połączył się z Radiczem, przywódcą Kroatów, i Pribiczewiczem, który dawniej był zagorzałym centralistą i wrogiem wszelkiego separatyzmu, obecnie zaś zmienił swoją orientację.

Teraz Radicz doszedł wreszcie do władzy, o której przed laty nie marzył, gdy siedział w więzieniu podejrzany o knowania antypaństwowe do spółki ze sowietami. Czy uda mu się przeprowadzić dzieło sanacji kraju? Zadanie jest rzeczywiście bardzo poważne i wymaga dużego taktu, wielkiego politycznego rozumu, zdolności lawirowania wśród wybujałych ambicji partyjnych i osobistych. Sytuacja Jugosławii jest jednak tego rodzaju, że sanacja taka jest koniecznością chwili. Jugosławia ze wszech stron otoczona jest wrogami, którzy czyhają na jej zagładę. Z jednej strony Włochy, z drugiej Węgry Horthyego, z trzeciej Grecja, a jedyny sojusznik — mała ententa — została prawie że rozbita i tylko pozornie utrzymuje swoją solidarność. Wszak Rumunja usilnie flirtuje z Włochami, a więc jej pomoc jest doprawdy bardzo problematyczną. Pozostaje Francja jako jedyne oparcie, ale oparcie to jest niedostateczne, o ile w kraju nie nastąpi wewnętrzna pacyfikacja i rozbrojenie umysłów.

Przed rozbiciem się koalicji rządowej w Niemczech

Prasa niemiecka przynosi alarmujące wiadomości o pogłębieniu się rozdzwieków w łonie niemieckiej koalicji rządowej. Wszelkie starania o doprowadzenie do skutku kompromisu w sprawie szkolnej utkwily na martwym punkcie. Wytworzyła się obecnie sytuacja, którą można określić w sposób następujący. Albo gabinet już teraz ustąpi miejsca gabinetowi fachowemu, który ma rozwiązać parlament, albo gabinet jeszcze pozostanie, by przeprowadzić budżet i dopiero później rozpisać nowe wybory.

Po pierwszym czytaniu ustawy szkolnej w komisji wychowania publicznego Reichstagu wyłonił gabinet rodzaj komitetu, w skład którego weszli Marx, Stresemann i minister spraw wewnętrznych Keudell. By na razie ponad głowami partji uzgodnić stanowisko rządu w sprawie szkolnej. Głównym punktem spornym jest egzystencja w Hesji i Badenie tzw. Simultanschulen, obejmujących działalność tak katolicką jak protestancką. Centrum chciałoby wprowadzić typ szkoły wyznawczej tj. odrębne szkoły dla działalności katolickiej i odrębne dla działalności protestanckiej. Kompromis miał polegać na tem, by tzw. Simultanschulen w krajach heskich i badenkich zatrzymać co najmniej na 15 lat, a po upływie tego terminu miało dopiero rozstrzygnąć o rozciągnięciu nowego projektu zorganizowania szkoły niemieckiej na Hesji i Baden.

Niemiecka partja ludowa odrzuciła jednakowoż ten kompromis, doprowadzając w ten sposób sytuację do stanu przesilenia. Dnia 14 bm. ma się odbyć kongres partji ludowej, który ostatecznie zadecyduje o stanowisku partji w tej sprawie. Stresemann leader partji ludowej uznał za stosowne w obecnej chwili wyjechać na urlop, pozostawiając wszystkie kłopoty swemu koledze frakcyjnemu, ministrowi drowi Curtiusowi. Nie ulega wątpliwości, że ten urlop wycieczkowy, cho-

ciaż prasa wciąż pisze o złym stanie zdrowia Stresemanna, ma charakter polityczny. Stresemann chce w Mentonie, a więc zdala, przypatrywać się wypadkom, by potem zjawić się jako człowiek nieobciążony żadnymi zobowiązaniami. Ta taktyka jest bardzo przezorna i napewno doprowadzi do celu, albowiem Stresemann jest wśród obecnych warunków jedynie możliwym kierownikiem niemieckiej polityki zagranicznej.

Tekst traktatu rozjemczego między St. Ziedn. a Francją

Onegdaj został ogłoszony tekst traktatu rozjemczego, zawartego dnia 6 bm. między Stanami Zjednoczonymi a Francją. W preambuli (wstępie) oświadczają obie strony, że potępiają wojnę jako metodę postępowania we wzajemnych między sobą stosunkach, chcą dać światu przykład i zachęcić inne państwa, by raz na zawsze unieemożliwić wojenne konflikty.

Sam tekst składa się z czterech artykułów: Pierwszy artykuł postanawia, że wszelkie kwestje sporne po wyczerpaniu zwykłych dyplomatycznych środków podlegają postępowaniu rozjemczemu przed stałą międzynarodową komisją ustanowioną na podstawie waszyngtońskiej umowy z roku 1914 r. Drugi artykuł przewiduje decyzję Międzynarodowego Trybunału w Hadze, albo innego od wypadku do wypadku powołać się mającego trybunału na wypadek, gdyby ta międzynarodowa komisja okazała się niewystarczająca. Trzeci artykuł obejmuje wyjątki niepodlegające postępowaniu rozjemczemu, a mianowicie: sprawy dotyczące wewnętrznej jurysdykcji jednej ze stron, sprawy dotyczące interesów trzecich mocarstw, sprawy objęte doktryną Monroe, wreszcie sprawy pozostające w związku ze statutem Ligi Narodów. Czwarty artykuł dotyczy ratyfikacji i określa nieograniczony termin trwania traktatu z tem tylko zastrzeżeniem, że stronom przysługuje prawo wypowiedzenia go na rok przedtem.

KOMUNIKATY:

— WYKŁADY POPULARNE TOZ-u O HYGIENE. Dziś w sobotę w sali Stow. Kupców (Grodzka 43, I. p.) odbędzie się z ramienia TOZ-u wykład p. Dra Blasberga „O odżywianiu i pokarmach”. Początek o godz. 7.30 wiecz. Wstęp wolny. Dobrowolne datki na TOZ chętnie widziane.

— KOŁO ŻYDOWSKICH HANDLOWCÓW HAPPOEL. (Dietla 105, II. p. ofic.). Dziś o godzinie 3-ciej popoł. odbędzie się dalszy ciąg kursu literatury żydowskiej. Referent tow. Wasserreich. Goście mile widziani.

— KOŁO ŻYD. PRAC. UMYSL. „AWODAH”. Dziś w sobotę, 11 bm. o godz. 8.15. kółko ideologiczne z referatem koł. D. Scheina.

— „L'MAAN CHALUC” Dziś w sobotę o godz. 3. popoł. w lokalu „Hechaluca” posiedzenie Komitetu „L'maan Chaluc”. Na porządku dziennym sprawy bardzo ważne.

— ZW. SJON. REWIZ. Dziś w sobotę o godz. 3 popoł. (Zielona I. 17, I. p.) plenarne zebranie członków, na którym będą omawiane sprawy organizacyjne.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

POEZJA: Rzeczy Pańskie to wiersze, ale nie — poezja. W każdym razie — chwilowo nie do druku.

JEDNA Z WYBORCZYŃ PRZEMYSKICH: Ma Pań! zupełną rację. Była to tylko „licentia poetica”...

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI

— WYSTĘPY LIDJI POTOCKIEJ W KRAKOWSKIM TEATRZE ŻYDOWSKIM. Dziś w sobotę „Romans” Sheidona z barwną i wzruszającą kreacją p. Lidji Potockiej. W niedzielę pop „Z tamtego świata” J. D. Berkowicza, która to sztuka olbrzymim cieszy się powodzeniem dzięki potężnej kreacji p. Potockiej, wieczorem „Skrzypce jesienne”, ściągające wciąż tłumy publiczności.

P. Potocka przed swym wyjazdem z Krakowa da jeszcze jedną premię, ale na razie urzęduje niejako rewję swych dotychczasowych występów.

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś w sobotę oczekiwana z powszechnym zaciekawieniem premjera „Damy Kameljowej”. Rolę tytułową wykona p. Starska, Armandem jest dyr Nowakowski Ojca gra p. Buszyński, Hrabiego p. Sosnowski. Młodocianą parę kochanków Mimi i Gustawa kreują pp. Granowska i Burnatowicz Prudencją jest p. Klońska. Reżyserował dyr Nowakowski „Dama Kameljowa” powtórzona będzie jutro w niedzielę i wszystkie następnego dnia tygodnia. Jutro popołudniu po raz ostatni w sezonie „Mamusia”.

— IV. PORANEK SYMFONICZNY ZWIĄZKU ZAWODOWYCH MUZYKÓW odbędzie się w niedzielę dnia 12 bm. o godz. 11-tej przedpołudniem w Teatrze im. Juliusza Słowackiego. Dyryguje znakomity dyrygent Erich Stekel z Wiednia. Współdziała, jako solista, pianista Jakób Gimpel. Nasi symfonicy wykonają sławną III. Symfonię Brucknera poświęconą R. Wagnerowi, który symfonię tę wybrał ze wszystkich utworów Brucknera dla siebie, i Goldmarka Uwerturę do dramatu „Sakuntala” sławnego Indijskiego poety Kalidaza. Pozostałe bilety w cenie od 1—5 zł. do nabycia w kasie dziennej Starego Teatru, a w dzień poranku w kasie dziennej Teatru im. Juliusza Słowackiego.

— WILLY BURMESTER, największy z potentatów gry skrzypcowej, zdumiewający powszechnie ogromem nieskazitelnej wirtuozowskiej techniki, poezją interpretacji i polotem uczucia, wystąpi w Krakowie z jedynym koncertem we środę, 15 bm. w Starym Teatrze. Koncert ten zapowiada się już dziś świetnie i jak świadczy szybka sprzedaż biletów, będzie doszczętnie wysprzedany.

— W KRAINIE KARZEŁKÓW“ komedjo-bańka w niedzielę 12 bm. o godz. 11-tej przedpoł. w „Bagateli” — oto zapowiedź, która musi wywołać radość u dzieci i starszych. Sprzedaż biletów dziś w kasie teatru „Bagatela” od godz. 5 popołudniu, a w niedzielę od godziny 9 rano.

REPERTUARY TEATROW KRAKOWSKICH

KRAKOWSKI TEATR ŻYDOWSKI

(pocz o godz 815 wiecz.)

Sobota: p. Lidja Potocka w sztuce „Romans”.
Niedziela: pop. p. Lidja Potocka w sztuce „Z tamtego świata”; wiecz w „Skrzypce jesienne”.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

(pocz o godz 730 wiecz.)

Sobota: „Dama Kameljowa” (premiera).
Niedziela: pop. „Mamusia” (ceny popoł.); wiecz „Dama Kameljowa”.

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI”

(pocz o godz 730 wiecz.)

Sobota: „Robert i Bertrand”.
Niedziela: pop. „Białe fartuszki”; wiecz „Robert i Bertrand”.

REPERTUAR KINOTEATROW

BAGATELA: „Serce” (Mary Pickford).
CORSO: „Szatan prerji” w gł. roli Jack Hoit.
NOWOŚCI: „Gehenna jeńca” (Pola Negri).
SZTUKA: „Zięć firmy Cohn”.
UCIECHA: „Gehenna miłości” (Książę i bolszewik).
WANDA: „Władczyni Atlantydy”.
WARSZAWA: „Chińska papuga”.

MONOPOLOWE BUTELKI używane

Podaję do wiadomości, że na zasadzie Koncesji Ministerstwa Skarbu, otrzymałem wyłączne prawo zakupu butelek monopolowych w Województwach: 37

Kieleckiem, Krakowskiem i Śląskiem

Poważni Reprezentanci we wszystkich miastach powyższych wojew. poszukiwani:

N. Fajgenblat, Warszawa.
Nowolipie 20, telef. 118-83.

17 Lista żydostwa 17

RUCH WYBORCZY

P. Kirszbraun i „Aguda”

Donosiliśmy już o tem, że kryzys w gminie żydowskiej w Warszawie nie został dotąd zażegnany, ponieważ Aguda nie chciała zgodzić się na kompromis w sprawie budżetu gminy żydowskiej.

Z Łodzi donoszą, że województwo tamtejsze rozwiązało zarząd gminy żydowskiej w Łodzi, ponieważ zarząd ten nie jest zdolny do pracy w gminie żydowskiej w Łodzi, Aguda nie ma nazbyt wielkiego wpływu, wskutek tego postanowiono postarać się o rozwiązanie zarządu licząc że nowe wybory oddadzą w jej ręce wpływ na gminę żydowską.

Dwa powyższe fakty ilustrują bardzo dosadnie taktykę polityki Agudy. „Aguda” w połączeniu z Bundowcami i Poalesjonistami, którzy dążą do rozbitcia gminy żydowskiej, nie dopuszcza do kompromisowych walosków w sprawie zatwierdzenia budżetu, który w większości przeznaczony jest na cele religijne. W „Hajncie” znajdujemy słuszną ocenę tej taktyki.

Istnieją jeszcze. — pisze dr. Gottlieb — Żydzi ortodoksi w Polsce, którzy sądzą, że Aguda ma istotnie na widoku troskę o pobożność, o wzmocnienie religii, o naukę Tory. Gdyby tak było, to Aguda powinna głosić w Warszawie za wnioskiem pokojowym sjonistów. Bo na cóż wydał zarząd pieniądze w r. 1927? Głównie na rabinat, Talmud-Tore i pomoc dla biednych.

Ale Aguda już dawno zatraciła z przed oczu swój właściwy program. Od czasu, kiedy zaprzedała swą polityczną niewinność i godność za miśkę soczewicy, odkał łączyła się z lewicą przy każdym głosowaniu i odkał weszła w sojusz z Pryluckim przy wyborach do sejmu, przestała być ortodoksyjną partją,

a stała się kliką „politykierów”. Politycy z Agudy niszczą sami gałąź, na której siedzą. Podobnie, jak Noah Prylucki w pogoni za swoim mandatem zniszczył swoją partję i odepchnął od siebie swoich najlepszych przyjaceli, tak niszczy obecnie Kirszbraun Agudę i spycha ją w przepaść. Kirszbraun przejął od swojego nowego spółnika p. Pryluckiego wszystkie jego właściwości i całą jego istotę, które doprowadziły do tego, że nie podawano temu człowiekowi przez pięć lat ręki i nie przyjęto go do Koła Żydowskiego. Kirszbraun wyliczył, że Aguda ma szansę (zresztą wątpliwą) uzyskania jednego mandatu i że mandat ten przypadnie jemu. Reszta nie obchodzi go. Niech się Aguda kompromituje, niech wyjdzie z „interesu politycznego” ze stratą, niech na ulicy żydowskiej powstanie chaos i bagno, niech wszystkie mandaty żydowskie zostaną złamane, byleby tylko on p. Kirszbraun zasiadł w sejmie. Dziś sądzi p. Kirszbraun, że od jego mandatu zależy byt Agudy.

Tak wikła się Aguda w zagmatwaną sieć, z której już się nie wydostanie. Jeśli u prawdziwie kulturalnego człowieka istnieje poczucie respektu i poszanowania dla religijnych przekonań, jeśli nauczyliśmy się delikatności w stosunku do sentymentów pobożnego Żyda, to może się to odnieść tylko do tych ortodoksyjnych Żydów, dla których religia jest istotnie kwestją życiową i którzy o niej myślą szczerze. Ale ani trochę szacunku nie można mieć dla tej klikki „polityków”, która zwie się „Aguda” i która wprowadziła w bagno całą sprawę żydowskiej religijności. P. Gottlieb zaznacza wkoficu, że gdyby Aguda zaraz z początku akcji wyborczej opowiedziała się zdecydowanie za współpracą z elementami narodowymi, to niktby nie był odsunął Agudy.

—o—

w części nakładu już wczoraj, donosząc o oświadczeniu ks. Radziwiłła. Oświadczenie to wywołało olbrzymią sensację i rozliczne głosy polemiczne na łamach prasy polskiej. Pisma prawicowe nie są naturalnie zadowolone z powodu zdemaskowania ich roboty, polegającej na przywłaszczeniu sobie dla celów partyjnych znanego listu pasterckiego. Szczególnie oburzony jest — rzecz charakterystyczna — p. Stroński, najwięksi i... najmłodszy katolik między katolikami. Prasa sanacyjna słusznie podnosi, że intencją najwyższego autorytetu kościelnego było przeciwdziałanie eksplotowaniu listu biskupiego dla celów partyjnych, tzn. że papież dał do zrozumienia, iż można być dobrym katolikiem polskim a jednnk głosić za listą rządową. Jeżeli jednak „Epoka” daje jednośnemu artykulowi tytuł: „Papież zachęca (!!) do tworzenia bloku prorządowego (!!)”, to postępuję tak samo jak endecja, nadużywając autorytetu papieża do swoich własnych znowu celów wyborczych. Tak czy owak, obie strony nadużywają w brzydkim sposób religii dla... zdobycia mandatów. Papież zaś nie wtrąca się do wyborów, tylko powiada, że katolicyzmu żadna ze stron nie wzięła we wyłączny pacht.

Okręgi przemyski i samborski za 17-tką

Nasz korespondent przemyski donosi nam: W okręgach przemyskim i samborskim wre już ożywiona propaganda wyborcza. Główni kandydaci żydowscy tych okręgów, b. senator Dr Rotenstreich oraz tow Dr Richter z Przemysła, objeżdżają kolejno wszystkie miasta i miasteczka. Na kandydaci i mówcy przyjmowani są wszędzie z ogromnym entuzjazmem. We wszystkich miejscowościach powstają specjalne komitety wyborcze. W samym Przemysłu odbędzie się w najbliższych dniach zgromadzenie, na którym przemawiać będzie b. poseł Dr Sommerstein, oraz zebranie kobiet z referatem p. Diny Karlowej ze Lwowa. W sobotę (dziś) wieczorem przemawiać będą na wielkim zgromadzeniu wyborczym w sali domu narodowego pp. Dr Rottenstreich i Dr Richter.

Należy z przyjemnością skonstatować, że zwolna ustępuje panująca dotychczas apatia, tak, iż nie ulega wątpliwości, że ogół wyborców żydowskich popieszy tłumnie do urny, aby głosić na jedyną listę uświadomionego żydostwa — na 17-tkę.

Sejm śląski a wybory

Na onegdajszym posiedzeniu sejmu śląskiego powzięto na wniosek chadecji uchwałę, protestującą przeciwko udziałowi władz rządowych w kampanji wyborczej. Rezolucja wzywa p. wojewodę, aby sam zaniechał udziału w akcji wyborczej i aby zabronił poddanym urzędnikom nadużywania urzędu i charakteru swego do agitacji wyborczej.

Pisma zbliżone do rządu zauważają na marginesie powyższej uchwały, iż nie wszyscy chadecy za nią głosowali, oraz, że sejm śląski nie ma prawa wtrącać się do spraw dotyczących całego państwa, do jakich należą wybory parlamentarne.

Papież wobec wyborów

Nadużywanie katolicyzmu przez wszystkie partje polskie dla celów wyborczych doszło tak daleko, że pozwolono sobie na duży bądźco bądź nieakt, jakim jest wciąganie autorytetu papieża do akcji wyborczej. O sprawie tej wspominaliśmy

Trzy możliwe drogi rozwoju

Pisząc o programie rządu i programie „jedynki”, przewiduje p. Niedziałkowski („Robotnik”) trzy możliwe drogi rozwoju:

Pierwsza — to „staniecie na baczność” w przyszłym sejmie wszystkich posłów, wybranych z „jedynki”. Wierze chętnie że uczynią to nasi „demokraci” osobliwego gatunku; nie wierze w podoficerskie skłonności Związku Ziemiaków i „Lewjatana”.

Droga druga polegałaby na rozbitciu się osób, obdarzonych mandatami w imię Piłsudskiego, na poszczególne obozy.

Droga trzecia wreszcie — to kapitulacja ostateczna polskiego liberalizmu, polskiej „demokracji” mieszczańskiej przed wielkim kapitałem i wielką własnością rolną. Można ją uważać niestety, za prawdopodobną; t. zw. postęp nie zdał u nas egzaminu ani jako charakter, ani jako myśl, ani jako samodzielny, zblorowy wysiłek.

Jeszcze o... zgniłych jajach

„Owacja ze zgniłych jaj”, urządzona na wiecu prawicowym w Warszawie „na cześć” p. Strońskiego, ciągle jeszcze żywo zajmuje całą prasę. Szanujące się organy potępiają oczywiście tego rodzaju metody walki wyborczej, podkreślając jednak równocześnie, że endecja i różne jej przybudówki najmniej chyba mają prawo oburzania się na bezprawie i terror, skoro endecy właśnie byli pierwszymi, którzy w odrodzonej Polsce tego rodzaju metody walki politycznej w życie wprowadzili. Oni usiłowali w r. 1922 rozbić Zgromadzenie Narodowe, obrzucając błotem wybranego prezydenta Rzeczypospolitej. Oni potem gloryfikowali mordercę prezydenta Narutowicza, robiąc z Niewiadomskiego poprostu nowego świętego polskiego.

Z tego wszystkiego jednak nie wynika, aby zgnite jaja wobec p. Strońskiego były jako broń polityczna dopuszczalne. „Naprzód” przypomina, że gdy w kwietniu ub. r. toczyła się we Wiedniu zacięta walka wyborcza między socjalistami a „li stą jedności”, obie strony zawarły umowę, iż nie będą sobie przeszkadzać w odbywaniu zgromadzeń i że wogóle nie przyjdą na zgromadzenia przeciwnej strony.

Tak wygląda — kultura. Czy jednak dorosliśmy, już tutaj do niej?

Z humorystyki wyborczej

Parę humorystycznych incydentów wyborczych zdarzyło się w Przemyslu. Na czele jednej z tamtejszych list okręgowych stał p. Edward Olszewski, były burmistrz Bukowska. Lista ta została z powodu pewnych usterek unieważniona. Nieszczęśliwemu kandydatowi nie pomogło wcale, bo do listy dołączone było pismo wyborców, którzy, listę podpisali, wychwalając zalety kandydata i polecające gorąco jego wybór. Komisja nie dała sobie jakoś wzruszyć tą szczególną miłością wyborców do ich kandydata.

Inny znowu kandydat czołowy, mianowicie p. Dr Leonard Dreglewicz, lekarz z Sanoka, wniosł listę ze swoją kandydaturą bez wymaganych 50-ty podpisów, załączając w miejsce tych podpisów wiadomienie, w którym powołuje się na podpisy, położone pod jego kandydaturą do sejmu w roku... 1922. Wobec tego, że kandydat w ten sposób przecę sobie uprosić, więc i komisja uprosiła sobie robotę i listę... unieważniła.

Trzeci pretendent do stołka poselskiego p. Dr L., kandydat adwokacki z Przemysła, wnosząc swoją listę, chciał koniecznie otrzymać nr 44. Kiedy mu w komisji tłumaczono, że nie można brać sobie numeru, oświadczył, że lista jego jest „mickiewiczowska” i że wobec tego musi mieć nr. 44.

FORTEPIANY — BOLONSKI

KRAKÓW — TELEF. 465
PAŁCA SPISKI 30 ROK ZAŁOŻENIA 1898.

Prez. Weizmann przewiduje rychłą poprawę stosunków w Palestynie

W ubiegłą niedzielę odbył się w Londynie w dzielnicy żydowskiej wielki mityng sjonistyczny, na którym przemawiał m. in. prof. Weizmann. Mityng zagał prezes organizacji sjonistycznej w Anglii p. Filip Guedalla, który odczytał telegram od sir Alfreda Monda. Mond zapatruje się optymistycznie na obecną sytuację w Palestynie.

Owacyjnie witany, zabrał następnie głos prof. Weizmann, który twierdzi, że krytyka sytuacji w Palestynie była w ostatnim czasie wielce przesadzona. Przesada ta jest reakcją na przesadę co do palestyńskich możliwości, o których mówiono przed kilku laty. Dowodzi ona, że jako kolonizatorzy jesteśmy jeszcze niedoświadczeni, jakkolwiek zdołaliśmy przy entuzjazmie naszych ludzi wiele dokonać. Widoki na przyszłość są wiele obiecujące. Z rozwojem dzieła Rutemberga rozpocznie się rozwój przemysłu. Nowy port w Hajfie otworzy nowe perspektywy dla handlu i rolnictwa. Słowem: istnieją wszelkie widoki dla optymizmu

t. zn. dla wznowienia akcji na rzecz odbudowy Palestyny.

Organizacja sjonistyczna przeprowadza obecnie wszędzie oszczędności i usiłuje wzmocnić swoją pracę około odbudowy kraju. Wiele za leży od stanowiska władzy mandatowej, ale władza mandatowa wydała ostatnio szereg zarządzeń na korzyść jiszuwu palestyńskiego. Warto zaznaczyć, że w ostatnim okresie nie ma reemigracji z Palestyny. Chodzi głównie o to, by naród dotrzymał kroku w pracy palestyńskiej. Daje się zauważyć początek lepszych czasów. Przyszłość zależy od narodu żydowskiego, od woli do rozwoju i postępu. Lud żydowski, który dotąd zebrał wszystkie sumy na rzecz odbudowy Palestyny (finansjerja żydowska ofiarowała zaledwie 3 procent tych sum), który nigdy nie zaprzestał popierać odbudowy Palestyny, będzie nadal świecił przykładem ofiarności.

Przemówienie prof. Weizmanna przyjęło burzliwymi oklaskami.

—o—

Kim jest Nowomejski - właściciel koncesji na eksploatację Morza Martwego?

Nie jest to homo novus, lecz stary i zasłużony działacz sjonistyczny.

Niezadługo przybędzie już do Palestyny inż. Nowomejski, właściciel koncesji na eksploatację Morza Martwego. Po 6-letniej wytrwałej pracy w Londynie otrzymał ten inżynier żydowski wreszcie koncesję na eksploatację Morza Martwego, co od 17 lat stanowi problem jego zainteresowania.

Kim jest Nowomejski? Nazwisko to było dotąd prawie nieznanne. Okazuje się atoli, że Mojżesz Nowomejski jest starym działaczem sjonistycznym, który dla sjonizmu położył tak że w dziedzinie organizacji żydostwa rosyjskiego bardzo wielkie zasługi.

Oto, co pisze na ten temat korespondent pras żydowskiej p. Triwaks: Mojżesz Nowomejski urodził się w r. 1875 w miasteczku Barguzin niedaleko Irkucka. W Irkucku ukończył szkołę średnią, a następnie udał się do Niemiec na politechnikę. Pochodzi on z bardzo zamożnej rodziny, a ojciec jego Abraham Nowomejski był właścicielem kopalni złota na Syberji. Należał on na Syberji do najwybi-

niejszych osobistości. Mojżesz Nowomejski ukończył w r. 1898 politechnikę w Klausenthal, a następnie pracował u swego ojca w kopalni złota. W owym czasie otrzymał od rządu rosyjskiego koncesję na własne przedsiębiorstwo. Niedaleko Barguzina znajdowało się małe jezioro, zawierające szereg soli chemicznych. Nowomejski rozpoczął eksploatację tego jeziora, otrzymując produkt konieczny przy fabrykacji luster. Przedsiębiorstwo rozwijało się świetnie. Nad jeziorem powstało całe miasteczko robotnicze. Równocześnie pracował Nowomejski w kopalni złota, którą objął ze swoimi braćmi po śmierci ojca. Praca Nowomejskiego na Syberji trwała do rewolucji bolszewickiej, kiedy to zmuszony był opuścić Rosję.

Od młodości był on sjonistą. Skoro zalegalizowano organizację sjonistyczną w Rosji, został wybrany jej prezesem. Pozatem był przewodniczącym Żydowskiej Rady Narodowej dla Syberji, Uralu i Dalekiego Wschodu.

Był on duszą całej pracy narodowej na Syberji. W r. 1918 zmuszony był Nowomejski uciec z Rosji i udał się do Charbina. I tu rozpoczął pracę około organizacji tamtejszych Żydów i około akcji dla Palestyny. Stworzył organ żydowsko-rosyjski p. n. „Sybir-Palestyna”, który potem zamienił na tygodnik, ukazujący się po dzień dzisiejszy. Z końcem r. 1919 wyjechał do Palestyny.

Nowomejski był już w Palestynie w r. 1911 i już wówczas zainteresował się eksploatacją Morza Martwego. Oczywiście rząd turecki nie dopuszczał nigdy do eksperymentów nad Morzem Martwym, obawiając się interwencji obcych państw. Ale już od czasu swego pierwszego pobytu w Palestynie, nie zaprzestał Nowomejski zajmować się sprawą Morza Martwego. I przy najbliższej sposobności, kiedy po raz drugi przebywał w Palestynie, przystąpił do zbadania możliwości eksploatacyjnych wielkiego surowego skarbcza, którym natura obdarzyła Palestynę. Wybudował nad Morzem Martwym stację doświadczalną, która istnieje po dzień dzisiejszy.

W stacji tej pracuje sekretarz Nowomejskiego fachowiec, który dokonuje doświadczeń w związku z różnymi zjawiskami na wodzie. Nowomejski rozesał materiał z Morza Martwego do wszystkich wielkich chemicznych laboratoriów w Europie. Po krótkim czasie rozpoczął starania o otrzymanie koncesji. O koncesję tę starały się różne towarzystwa chemiczne, otrzymał je atoli Nowomejski, który należał do pierwszych Żydów, tacy przyjęli obywatelstwo palestyńskie. Jest on właścicielem gruntów w kolonii żydowskiej w Gederze, a Dr Awignor Mandelberg, jeden z najlepszych lekarzy Tel-Awiwu, jest jego szwagrem. Nowomejski jest zięciem znanego działacza sjonistycznego. Najdzieża.

Żyd. Fundusz Nar. w Palestynie buduje własny dom

Jerozolima (ZAT) Dyrektorjum Żydowskiego Funduszu Narodowego uzyskało od tow. „Phoenix” pożyczkę w wysokości 10,000 funtów i przystąpiło do budowy własnego gmachu dla swoich biur.

WLECZKA WYKWIRTNA CZENOLADY

z całymi orzechami poleca fabryka
A. Piasecki, S. A., Kraków

DR. LUSTER (KRAKÓW).

Indywidualne pielęgnowanie urody

Ogólne uwagi (2)

W słowie wstępnym wspominałem o przykrych konsekwencjach odłuszczenia prawidłowo uwypuklonego ciała kobiecego, zaznaczyłem nienaturalność takiego wykreślenia przeciw naturze, podkreśliwszy ujemne jego skutki dla urody. Nadmienem również, iż w Polsce, dzięki utrzymanej męskości, nie pociąga mężczyźni kanciasta budowa kobiety o typie chłopięcym.

I w krajach zachodnich budzi się już reakcja przeciw emancypowaniu się kobiety z jej kobiecości, o czym świadczy choćby do życia tam powołana „Liga zwalczania umęszczenia kobiecy” oraz niemilkące u nas głosy o wymuszonej działalności.

Rozumie się, iż chorobliwą otyłość winno się zwalczać systematycznie wedle wskazań swego lekarza.

Jak głodzenie łanie prawa rozwoju i zachowania równowagi organizmu, tak z drugiej strony dochodzi do wysokiego napięcia wysiłku i zużycia najcenniejszych i najważniejszych dla człowieka narządów, jeśli przekarmianiem przekraczamy granicę zdolności trawiennej, tudzież przyswajania spożytej ilości pokarmów. Uwzględnić bowiem

należy zjawisko samozatrucia ciała produktami pokarmu, zwłaszcza mięsnego. Trucizny te działają niszcząco na gruczoły dokrewne, szczególnie — gruczoły „młodości”, owe motory energii organo - twórczej oraz zapasowej dla długowieczności. Zaleca się przeto umiarkowanie. Przez umiarkowanie w odżywianiu rozumieć należy przerwę w chwili zaspokożenia głodu. Od stołu wstąpić powinniśmy z lekkim jeszcze łaknieniem, a nie — ociążłością.

Cały gościniec, po którym kroczy powojenna kobieta, wyculona nazbyt wrażliwością życia codziennego, usłany jest mózgowymi przejawami, bez możności skupienia uczuć w tej słodkiej pieśni pulsu życia, która promieniuje w pożądaniu wiecznego kochania.

Nie można atoli widzieć wszystkich mężczyzn, jakoby wyłącznie dla mamony wyzbyli się właściwej treści życia: oparcia się o wzniosłą duszę uzupełnienia. Terazniejszość bowiem ukształtowała warunki bytu w tak pełnej gromie ogólnej pauperyzacji, iż zamilkł sentyment oraz wszelki poryw subtelnych uczuć.

Niestety — w błakaniu się młodej generacji kobiet wśród tęsknoty za życiem, w samotnym oddaleniu od świata jej marzeń sennie ten precydujący kwiat, jak wąta roślina bez radosnego słońca i rosy ożywczej.

Tragedja śpiącego życia, wegetacja bez wrażeń wśród przeciętnej codzienności stanowią może

najczęstszą przyczynę przedwczesnej zatury urody.

Miał odejść od codzienności nasyconiem swych liczących, utajonych często aspiracji, chwycił kobieta lakomie to co daje chwilowe zapomnienie, uludę ukojenia.

Pali namiętnie tytoń.

Głoszenie zupełnej abstynencji byłoby bezcelowym, kruczem biadaniem nad alkaloidami tytoniu, powolnie zaturawajacemi organizm. Należy bowiem uwzględnić, iż nikotyna pobudza nieco proces myślenia i orzeźwia nas chwilowo, że zatem dogadzanie zmysłom wśród dzisiejszych, ciężkich warunków bytu jest poniekąd usprawiedliwione, ale — jeśli używki w rodzaju nikotyny lub alkoholu nie bywają w nadmiarze ani systematycznie używane.

Żaden wybryk jednorazowy, z przerwami organizm pobudzający, nie jest tak szkodliwy jak przewlekłe działanie jakiegokolwiek trucizny. Tolerancja organizmu na różnorodne używki zależna jest w skomplikowanym mechanizmie ustroju naszego od indywidualnej odporności. Dla niejednego stanowi ilość nikotyny zawarta w 5 papierosach większą stosunkowo dawkę niszczącą, aniżeli w 10 u człowieka, opierającego się zwycięsko jadłowitemu wpływowi nikotyny.

Nałogowe palenie tytoniu niszczy najżywniejsze narządy organizmu, podkopuje przedwczesnie urodę i skraca życie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

TARGI LIPSKIE.

Targ ogólny od 4 do 14 marca
 Targ włókienniczy oraz na obuwiu i skóry od 4 do 7 marca
 Wielki Targ techniczny i budowlany od 4 do 14 marca
 Międzynarodowa wystawa samochodowa dla wozów ciężarowych i specjalnych od 4 do 14 marca

Zniżki na kolejach Polskich i Niemieckich, oraz bezpłatne wizum niemieckie wydaje się na podstawie legitymacji, która jest równocześnie kartą wstępu na Targi.

Wazekich informacyj udziela, oraz skutecznie sprzedaż legitymacji i biletów zniżkowych kolejowych niemieckich.

DOM SPEDYCYJNY I KOMISOWY
H. MENDELSON, Kraków
 pl. Dominikański 1. — Telefon 86 i 20-56.

PRZEŁAD GOSPODARCZY

Skarbowe biura informacyjne

W „Dzienniku urzędowym min. skarbu” z dn. 1. bm. ogłoszono — jak już wczoraj o tem w telegramach donieśliśmy — instrukcję dla bur informacyjnych, które utworzone będą jako odrębne referaty przy administracyjnych oddziałach wydziałów izb skarbowych.

Zakres działania biura informacyjnego będzie według tej instrukcji nader rozległy: śledzenie przejawów życia gospodarczego, niezbędnych do prawidłowego ujęcia wymiarów podatkowych, prowadzenie w tym kierunku ścisłej ewidencji i komunikowanie danych statystycznych do wiadomości władz wymiarowych; zbieranie lub przyjmowanie ze wszystkich dostępnych źródeł na terenie izby skarbowej informacji i materiałów, dotyczących obrotów i dochodów płatników.

Wszystkie władze i urzędy, podległe min. skarbu, winny nadsyłać do właściwego biura informacyjnego posiadane informacje, a więc urzędy opłat stemplowych o zawartych kontraktach, dyrekcje monopolów państwowych o swoich odbiorcach i dostawcach, urzędy celne o towarach cłonnych itd.

Poza tem pracownicy biura informacyjnego zbierać będą informacje we wszelkich instytucjach i firmach, a przedewszystkiem: 1) o zarejestrowanych samochodach osobowych i ciężarowych, 2) o osobach, wyjeżdżających za granicę (w wydziale paszportowym), 3) o osobach, które uzyskały zezwolenie na budowę budynków mieszkalnych i fabrycznych, 4) w urzędach pocztowych co

do nadchodzących przesyłek, co do większych przesyłek gotówkowych oraz co do inkasa weksli przez P. K. O., 5) na kolejach — co do nadchodzących i wysyłanych przesyłek wszelkiego rodzaju, 6) w zarządach zdrojowych i w urzędach gminnych miejscowości kuracyjnych i letniskowych, co do osób, przebywających na letniskach i kuracji, 7) w magistratach miast co do wysokości dochodów z nieruchomości itd. itd.

W uwagach do powyższej instrukcji zaleca Min. Skarbu: 1) drogą osobistego porozumienia kierownika biura lub za pośrednictwem właściwego naczelnika urzędu skarbowego — dążyć do tego, aby, jeżeli nie firmy prywatne, to instytucje państwowe i samorządowe większość materiału nadsyłały same, przez wypisywanie potrzebnych informacji na drukach, używanych przez dane instytucje; 2) zbieranie konkretnych informacji drogą poufnych wywiadów co do osób, osiągających znaczniejsze dochody, oraz skutecznijacych duże obroty, a ukrywających się przed wymiarem podatków, zwłaszcza co do interesów spekulacyjnych (domy, parcele, mieszkania w miastach itp.).

Działalność urzędników służby zewnętrznej biura informacyjnego polega na zbieraniu informacji z ksiąg, rachunków, zapisków itp. prowadzonych w urzędach, instytucjach i firmach.

W razie odmówienia przez kontrolowaną instytucje okazania ksiąg lub innych materiałów, winien kontroler, posiadający pisemne polecenie biura informacyjnego. — sporządzić protokół.

O nowelizację postępowania ugodowego i zapobiegawczego

Zjazd przedstawicieli organizacji kupieckich i przemysłowych Małopolski i Kongresówki w sprawie nowelizacji postępowania ugodowego i zapobiegawczego odbędzie się w niedzielę, dnia 12. bm. o godz. 9.30 przed południem w wielkiej sali Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie ul. Długa 1. — z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zjazdu, 2) Referat Dra Rudolfa Beresa, dyr. Izby Handlowej i przemysłowej na temat „Znaczenie ekonomiczne reformy postępowania ugodowego i zapobiegawczego”, 3) Referat rady prawnej Centrali Związku Kupców w Warszawie adw. J. Kalińskiego na temat: „Błędy i usterki praktyczne nowego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zapobieganiu upadłościowemu w Kongresówce”, 4) Referat adw. Dra Henryka

Aptego, syndyka Związku Wierzyteli, na temat „Reforma postępowania ugodowego i zapobiegawczego”. 5) Dyskusja, 6) Wnioski.

W zjeździe tym wezmą udział przedstawiciele wszystkich poważniejszych organizacji gospodarczych Małopolski i b. Kongresówki.

OBNIŻENIE OPŁATY STEMPOWEJ OD OBROTU PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W Dzienniku Ustaw (Nr. 10) ukazało się rozporządzenie ministra skarbu w sprawie opłaty od obrotu papierów wartościowych. Na zasadzie powyższego rozporządzenia stawka 0,2 proc. dotychczas pobierana od obrotu akcjami, obniżona zostaje na 0,1 proc. Rozporządzenie wchodzi w życie 11 br. i będzie obowiązywało do dnia 31 grudnia 1928 roku włącznie.

TARGI MIĘDZYNAROWE W SALONIKACH odbędą się w tym roku od 16 września do 1 października. Spodziewany jest żywy udział produkcji przemysłowej Polski, która już na zeszłorocznych Targach wystąpiła wcale pokaźnie.

Zakład techniczno-dentystyczny EUGENJUSZA PIETRONIA

Kraków, ul. Karmelicka L. 12, I. piętro
 Godz. przyjęć od 9—1 i od 3—8 wiecz., w niedziele i święta od 10—12.
 Dla P. P. Urzędników, Wojskowych, Akademików i Uczniów szkół średnich, znaczne ustępstwa i dogodne warunki spłat.
 Gabinety nowoczesnie urządzone Osobny gabinet dla pań. — Opieka lekarska na miejscu.

Komitet wyborczy!
Maszyny do pisania
Aparaty do powielania
 i wszelkie do nich przybory dostarcza
„ROYAL”, Florjańska 49, I. p.
 Telefon 1577.

NADESŁANE.

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada.

Lekarz chorób kobiecych i akuszer
Dr. Leon Goldberger
 po powrocie ze studiów na klinikach berlińskich i wiedeńskich ordynuje
w Krakowie XXII.
Rynek Podgórski 12. Telefon 3314
 Djatermja, Cystoskopia. 222x

Związek Zaw. Tech. Dent. w Krakowie
 urządza w salach Saskich doroczny
DANCING
 w dniu 12 bm. o godz. 9-30
 Jazzband Jutrzenki. 217

Kostiumy wiosenne
 płaszcze i suknie wykonuje elegancko
 była kierowniczką Hersego 378x
„Róża”, ulica Smoleńsk L. 26.

25 LUTY	SOBOTA	25 LUTY
WIELKA AKADEMICKA REDUTA PRZEDŚWITU		
SCISLE ZA ZAPROSZENIAMI STROJE BALOWE I KOSTIUMY		
25 LUTY	1928	25 LUTY

FORTEPIANY PIANINA
KOCH & KORSELT
 HELENA SMOLARSKA
 KRAKOW, UL. SZEWSKA 9

NAJLEPSZA MAKĘ PASCHALNA
 מצה של פסח
 z pierwszorzędných zagranicznych pszenic przemielaną pod ścisłym nadzorem Rabinatu Krakowskiego
 poleca najtaniej
MŁYN TURBINOWO-WALCOWY I. ABRAHAMER
 w Krakowie, ul. Łobzowska L. 3
 Telefon Nr. 1072 284x

Podziękowanie.
 WP. DR. J. FRAENKLOWI i DR. FR. BLOCH-MERZOWEJ za udzielenie bezpłatnych porad lekarskich członkom tut. Związku, oraz WP. DR. S. SPANOWI za udzielenie bezpłatnych porad prawnych, jak również WP. aptekarzowi ADLEROWI za udzielenie zniżek od medykamentów — tą drogą składa zarząd Powiatowego Koła Związku Żydowskich Inwalidów, Wdów i Sierót Wojennych w Tarnowie serdeczne podziękowanie. 372 x

Dzisiaj w sobotę, dnia 11-go b. m. premiera w Knie „SZUKA”.

Szarytany niezrównany super-film najnow. produkcji światowej **Zięć firmy Cohn** Znakomity dramat w 10 aktach pełen niebywałego humoru i komicznych sytuacji — Przykuwające napięcie dramatyczne! — Przykuwające napięcie dramatyczne!
W głównych rolach: **George Sidney, Charles Murray.** Gra ich zapewnia wyjątkowy sukces temu dziełu. — Reżyserował: **Harry A. Pollard.**

Stanowisko sędziów i prokuratorów według nowego prawa o ustroju sądów powszechnych

Dział III nowego prawa o ustroju sądów powszechnych (— pierwsze dwa działy omówiliśmy w numerze „N. Dz.” z 10 bm. —) zajmuje się szczegółowo stanowiskiem sędziów pokoju. Z chwilą wejścia w życie nowego prawa tj. z dniem 1. stycznia 1929 r. działające sądy powiatowe i sądy pokoju przekształcone zostaną na sądy grodzkie.

Dla sądownia drobnych sporów między mieszkanicami powołani będą w drodze wyboru przez ludność na lat pięć t. zw.

SĘDZIOWIE POKOJU.

Ważnym pytaniem swe funkcje bezpłatnie. Obieralnym sędzią pokoju może być każdy trzydziestoletni obywatel polski, który otrzymał wykształcenie w zakresie przynajmniej jednego z następujących wydziałów: 1) szkoły średniej, 2) szkoły wyższej, 3) sędziowskiego pokoju, 4) jakoby mężowie zasłania ludności, rozstrzygający jej drobne konflikty. Zauważyć przytem należy, iż sędzią pokoju nie może być poseł do Sejmu, lub senator, urzędnik państwowy, wojskowy w służbie czynnej, duchowny, adwokat i notariusz. Wybierać sędzię pokoju może każdy, kto ma czynne prawo wyborcze do Sejmu. Głosowanie jest tajne.

Co do bezpłatności tej samodzielną funkcji obywatelskiej, to art. 205 ustawy zarządza, iż „sędziowie pokoju jednak mogą otrzymywać wynagrodzenie za odwołanie od zwykłych zajęć”.

Stanowisko

SĘDZIÓW HANDLOWYCH

Projekt poświęca mniej miejsca, decydując, iż sędziów handlowych mianuje Minister Sprawiedliwości na trzy lata z pośród osób proponowanych przez właściwą izbę przemysłowo handlową. Kwalifikacje wymagane są te same co od sędziów pokoju z tem, iż sędzią handlowy winien posiadać praktyczną znajomość obrotu handlowego i zwykłych handlowych Stanowiska sędziów handlowych są bezpłatne.

SĘDZIĄ PRZYSIĘGLYM

może być każdy obywatel polski, mężczyzna od 25-70 lat, rozumiejący po polsku, umiejący czy-

tać i pisać. Listy sędziów przysięgłych układane są w każdej gminie corocznie z końcem roku kalendarzowego. Na listy roczne wchodzi się osoby według następujących kwalifikacji: 1) osoby o nieskazitelnym charakterze i największym doświadczeniu życiowym, oraz 2) a z pośród tych osób przedewszystkiem, posiadające wyższy stopień wykształcenia.

Na miesiąc przed rozpoczęciem sesji sądowej prezes sądu okręgowego w asyście odpowiednich osób wylosowuje z ułożonych list 30 przysięgłych z listy głównej i 15 z listy dodatkowej tj. z pośród osób zamieszkałych w siedzibie sądu w promieniu pięciu kilometrów. Nikogo nie wolno powołać do pełnienia obowiązków przysięgłego częściej, niż na jedną sesję, w ciągu roku kalendarzowego, przyczem zauważyć należy, iż przysięgli pełnią swe obowiązki bezpłatnie, a jedynie utrzymujący się z dziennego zarobku otrzymują odszkodowanie za utracony zarobek. Tyle mówi ustawa o stanowiskach sędziowskich

O urzędach

PROKURATORSKICH

kreuje ściśle: „Prokurator stoi na straży ustaw”. Mówiąc o stanowiskach w prokuraturze — ustawa odróżnia prokuratorów, podprokuratorów i viceprokuratorów. Różnica pomiędzy podprokuratorem i vice — nie jest ściśle określona ze względu jednak na sposób nominacji należy uznać, iż viceprokurator jest następcą prokuratora naczelnego przy danym sądzie. Prokurator obowiązany jest, jako władza polityczna, wykonywać ściśle polecenia swej władzy przełożonej, jeśli jednak praktycznie rzecz biorąc w danym procesie karnym przekonania osobiste prokuratora idą po linii ogola innej, aniżeli instrukcja władzy przełożonej, wówczas może zwrócić się na piśmie do władzy przełożonej o zwolnienie go od obowiązku składania w danej sprawie ustnych wniosków i oświadczeń na rozprawie. To jest niezmiernie ważne prawo prokuratora i na tem kończą się przepisy nowej ustawy odnośnie do stanowisk sędziowskich i prokuratorowskich.

Podziękowanie.

Szan. Państwu Mermelsteinom za bezinteresowną życzliwość i ofiarność okazaną na ślubie serdecznie dziękują
231x małżonkowie Panzerowie

SPRAWY SFCLECZI O-PUBLICZNE

Rewolucja w stosunkach zdrowotnych miast i wsi

Wprowadzenie przymusu wodociągowego i kanalizacyjnego w większych ośrodkach

Dwa nowe rozporządzenia, których projekty zostały już opracowane przez Generalną Dyрекcję Służby Zdrowia, „o zaopatrzeniu ludności w wodę” i „o usuwaniu nieczystości i wód opadowych” uregulują wreszcie pilnie nad wyraz i doniosłe dla zdrowia i ludności sprawy.

Jedno z tych rozporządzeń uzupełnia drugie i dlatego rozważamy je łącznie. Trzy kwestje są w nich poruszone: 1) sprawa pieczy i kontroli, jaką gminy winny rozstrzygać nad należytym zaopatrzeniem ludności w wodę zarowno do picia, jak i do potrzeb gospodarczych, oraz nad usuwaniem nieczystości i wód opadowych; 2) sprawa przymusu sporządzenia projektów wodociągowo-kanalizacyjnych.

Tutaj projekt przewiduje, iż gminy z ludnością powyżej 25 tys. mieszkańców, nie posiadające sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, mają obowiązek w ciągu 5-ciu lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przeprowadzić badania wstępne hydrologiczne, chemiczne i hydro-biologiczne naturalnych zbiorników wody, do których mają być spuszczone nieczystości i wody opadowe, wykonać projekty kanalizacji do oczyszczania ścieków i przedłożyć je właściwym władzom do zatwierdzenia. Termin ten może być skrócony w zależności od tego, czy gminy posiadają: a) prawomocne plany regulacyjne, b) sieć wodociągu bez sieci kanalizacyjnej, wreszcie c) dwa pierwsze, urządzenia bez urządzeń do oczyszczania ścieków.

Zatwierdzenie projektów wodociągowych i kanalizacyjnych w miejscowościach powyżej 25,000 mieszkańców należy do ministra robót publicznych, w miejscowościach zaś poniżej tej normy do wojewódzkich władz administracji ogólnej.

Wreszcie projekty regulują sprawę przymusu połączenia poszczególnych nieruchomości z siecią wodociągowo-kanalizacyjną. Obowiązek ten jest w ten sposób bliżej określony. Każdy właściciel nieruchomości, na której są budynki mieszkalne, lub budynki użyteczności publicznej, jest obowiązany połączyć tę nieruchomość z wodociągiem publicznym i z siecią kanałów najdalej w ciągu 2-ech lat od daty ich otwarcia, o ile naturalnie sieć wodociągowo-kanalizacyjna jest doprowadzona do jego nieruchomości.

Rozporządzenie powyższe obejmuje nie tylko gminy miejskie, lecz również gminy wiejskie, na których ciąży obowiązek pobudowania potrzebnej ilości studzien publicznych w każdej wsi, oraz jednostkowych sposobów zbierania, przechowywania i usuwania nieczystości, oraz usuwania wód opadowych, które zapewniłyby utrzymanie czystości gleby, wód i powietrza.

Program stacyj radjofonicznych

Sobota, 11 lutego.

Kraków. (566 m) 12 15. Komunikaty, 17.20 — 17.45. Odczyt pt.: „Średniowieczna kultura rzemiosła”, wygl. red. H. Grudziński, 17.45 — 18.55. Audycja dla dzieci (z Warszawy), 19.05 — 19.15. Giełda rolnicza, 19.35 — 19.55. Odczyt pt.: „Przebieg polityki zagranicznej” wygl. Dr. J. Reguła, 20 — 20.30. Dyr. Jan Stanisławski: „IX lekcja l. angielskiego”, 20.30. Transmisja z Warszawy (opera kom.), 22.30 — 23.30. Muzyka taneczna (z Katowic).

Warszawa. (1111 m) 11 i 15. Komunikaty, 17.45. Program dla młodzieży, (Bajki i muz.), 20.30. „Córka p. Lingot”, operetka Lecocca, 22.30. Muz. tan. Poznań. (344,8 m) 13. Giełda, 17.45 — 19. Koncert, 20.30. Transm. z Warszawy, 22.30 — 24. Muz. tan. Katowice. (422 m) 16.40 i 17.20. Odczyty, 17.45 — 18.55. Transm. z Warszawy, 20.30 — 22. Opera kom. (z Warszawy), 22.30. Muz. tan.

Wilno. (431 m) 17.45 i 20.30. Transm. z Warszawy. Wiedeń. (517,2 m) 11, 16.15. Koncerty, 20. „Tosca” Tasso”, dram. Goethego i jazzband. Berlin. (433,9 m) 16.30, 20.15 i 22.30. Koncerty. Lipsk. (363,8 m) 16.30 — 18, i 20.15. Koncerty. Langenberg. (468,8 m) 13 i 17.30. Koncerty, 20.15. Wodewil Nestroya. De 1-szej muz. tan. Praga. (348,9 m) 19.50. „Aida”, op. Verdiego, 22.30 do 24. Koncert.

Wiadomości z kraju

ŻYDOWSKA GMINA WYZNANIOWA W DZIEŁICACH. Z Dniepru piszą nam: Dnia 5 bm. odbyło się tutaj, z okazji utworzenia żydowskiej gminy wyznaniowej w naszej miejscowości na Soborze w tenple, odprawione przez rabina Dra Hirschfelda. W nabożeństwie wzięli udział liczni członkowie gminy z przewodniczącym p. Schreinemahera, z raszenia gminy Dziełicze p. Londa, kierownik szkół p. Cyankiewicz, z raszenia gminy żydowskiej w Bielsku pp. Simachowicz, Washtel, Treibel i Rotter, gminę w Białej reprezentował p. Dr Fouereisen. Podczas nabożeństwa odprawiono również modły na intencję p. prezydenta Rzeczypospolitej i marszałka Piłsudskiego.

BUDŻET WARSZAWY. Z Warszawy donoszą: Komisja finansowo budżetowa Rady miejskiej uchwaliła rozpatrywanie budżetu miasta Warszawy na rok 1928/29. Przyjmując budżet nadzwyczajny inwestycyjny w dochodach i wydatkach w wysokości 103 milj. 450 tys. 859 złotych, oraz uchwalając szereg wniosków, zmierzających do polepszenia gospodarki miejskiej i usprawnienia spraw budżetowych.

PROTEST WYDZIAŁU SAMORZĄDOWEGO WE LWOWIE. Rozwiązany Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie wniósł do władz protest przeciwko jego rozwiązaniu. Protest, podpisany przez wszystkich członków wydziału utrzymuje, jakoby rozporządzenie o rozwiązaniu naruszało artykuł 44 i 70 Konstytucji polskiej z 17 marca 1921 r.

ZAPOWIĘDZ NOWYCH SZPITALI. Nacelnik wydziału zakładów leczniczych i uzdrowisk departamentu zdrowia Dr Przywiczewski

wyjechał w tych dniach do Krakowa, Radomia i do innych miejscowości w celu zbadania możliwości zakładania nowych szpitali.

WYBUCH W SCHRONIE KOP. Z Wilna donoszą: Dnia 7 bm. rano na moście rzeki Mereczanki, w miejscu, gdzie się znajdował schron wraz z inwentarzem i amunicją, stanowiącą własność strażnicy KOP, wybuchł z niewyjaśnionych dotąd powodów pożar. Schron z amunicją objęty płomieniem, szybko spłonął, przyczem wyleciały w powietrze materiały wybuchowe, znajdujące się w składzie. Naboję wybuchły raz po raz, uniemożliwiając jakakolwiek akcję ratunkową. Dzięki przypadkowi ofiar w ludziach nie było.

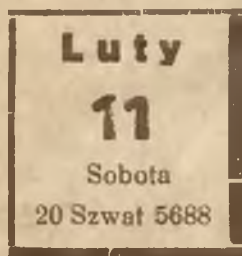
BANDYTA W CZARNEJ MASCE, który dokonał śmiałego napadu w Poznaniu, a ścigany przez policję popełnił samobójstwo, nazywa się Stefan Matuszewski. Jest on jednym z sześciu więźniów, zbiegłych przed niespełna miesiącem z więzienia warszawskiego przy ul. Długiej 52. Matuszewski przezwany przez kompanów „Poznańnikiem” pochodzi z Kurnik pod Poznaniem. On to urządził zdejść krwawą strzelaninę na ulicach Poznania.

WPana RUDOLFA HONIGA Z TARNOWA przepraszam niniejszem publicznie za wyrzuczone w zapalczywości i uniesieniu słowa obrazy, któremi jednak nie miałem zamiaru Go osobiście dotknąć.

376x

Israel Silberman.

KRONIKA

Wschód
słońca
7. m. 01

Zachód
słońca
16 m. 40

Zgromadzenia przedwyborcze w Krakowie

Dziś w sobotę o godz. 8 wiecz. odbędą się w bóżnicy „Szejris Bnej Emuneh“ przy ul. Bocheńskiej 4 zebranie, na którym przemawiać będą

Dr. Bulwa i rab. Klieger.

Jutro w niedzielę o godz. 6 wiecz. na zebraniu w bóżnicy „Ahawat Raim“ przy ul. Szpitalnej 24 I. p. przemawiać będą:

b. pos. Dr. Thon i Dr. Schwarzbart

Zydzi, jawcie się liczniej

Zgromadzenia przedwyborcze na prowincji

Z ramienia głównego biura wyborczego „Zjednoczenia Narodowo-żydowskiego w Małopolsce“ na zach. Małopolskę i Śląsk w Krakowie odbędą się następujące zgromadzenia przedwyborcze w niedzielę, dnia 12 bm.:

Tarnów (godz. 15) Rab. Dr. Hirschfeld,

Łańcut (godz. 15) Dr. Dawid Bulwa (Kraków),

Ropczyce (wiecz.) Rab. Dr. S. Hirschfeld,

Olkusz: Joachim Neiger, członek A. C.

Wadowice Dr. Lazarz Goldwasser

Rzeszów w sprawach wyborczych przybędzie wiecz. Dr. Bulwa.

Wyborca żydowski głosi: 17

Z obrad krakowskiej Izby handl.

Onegdaj odbyło się przy licznych udziale posiedzenia połączonych sekcji krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej, poświęcone omówieniu szczegółów budżetu na rok 1928. Preliminarz budżetu na rok 1928 został z uwzględnieniem przyjętych poprawek w całości zatwierdzony. Sprawozdanie o zamierzeniach legislacyjnych rządu w dziedzinie unormowania wywozu produktów rolnych przyjęto do wiadomości. Uzgodniony z kołami zainteresowanymi projekt dekretu o uregulowaniu wywozu jaj przewiduje rejestrację przedsiębiorstw eksportowych i kontrolę nad należytem wykonywaniem wywozu. Zasady te mają być rozciągnięte na inne działy eksportu produktów rolnych i ich przetworów. Przeprowadzono dłuższą dyskusję nad rozporządzeniem o ubezpieczeniu pracownikó w myślnych.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, który obejmował szereg opinii o zwyczajach handlowych i koncesjach przemysłowych, zgłoszono w dyskusji ogólnej wnioski w sprawie utrudnień celnych w przywozie towarów, w sprawie wprowadzenia kolejowych kart rocznych, podwyższenia składowego w magazynach kolejowych, niedomagani pocztowych w Krakowie i Zakopanem i t.d. W kwestji obniżenia cen prądu dla wieczornego oświetlenia sklepów poczynić ma prezydium przedstawienia u odnośnych czynników miejskich.

Służba czynna oficerów-lekarzy rezerwy

W związku z powołaniem oficerów-lekarzy rezerwy do służby czynnej otrzymujemy z Departamentu Sanitarnego M. S. Wojsk. uzupełniające informacje. Ponieważ powołanie oficerów-lekarzy rez. traktowane jest łącznie z powołaniem oficerów rez. innych korpusów, został ustalony następujący tryb postępowania: Oficerowie rezerwy, pragnący być powołani do służby czynnej winni najpóźniej do dnia 1-go marca wnieść podania przez właściwe P. K. U. zawierające: własnoręcznie napisany życiorys, powołanie się na dwóch zawodowych oficerów, mogących w razie potrzeby wydać opinie o kwalifikacjach kandydata, świadectwo moralności o ile oficer rezerwy

nie jest zatrudniony w instytucjach wojskowych, cywilno-państwowych, komunalnych lub samorządowych.

Kandydaci do czynnej służby wojskowej w korpusie oficerów sanitarnych w wieku nieprzekraczającym dla podpułkownika 45 lat, a do majora włącznie 43 lat, poddawani są niezwłocznie przez PKU oględzinom wojskowo-lekarskim, a po uzyskaniu kategorii „A“ pod względem zdolności do służby wojskowej, podania ich przesyłane są do odpowiedniego departamentu M. S. Wojsk. O powołaniu do służby czynnej zostaną oficerowie rezerwy powiadomieni do końca maja br. przydział zaś ich do poszczególnych formacji nastąpi z dniem 1 lipca br.

Dalsze wygrane loterii klasowej

W pierwszym dniu czwartej klasy bieżącej loterii państwowej padły — prócz głównych wygranych, które wczoraj w telegramach podaaliśmy — jeszcze dalsze większe wygrane: Zł. 2.000 na nr. 66767.

Zł. 1.000 na n-ry: 2903, 85881.

Zł. 800 na n-ry: 28040, 89292.

Zł. 600 na n-ry: 21715, 24491, 60128, 80020, 89233, 119233.

Zł. 500 na n-ry: 3017, 8049, 24057, 28559, 30014, 55561, 73280, 88564, 89178, 93941, 116863.

Zł. 400 na n-ry: 2482, 11359, 17695, 19850, 24204, 28635, 59077, 59710, 63305, 84683, 86831, 86038, 88831, 93131, 92729, 106251, 113850, 114568, 116566, 119194.

— GŁÓWNE BIURO WYBORCZE „Zjednoczenia Narodowo-żydowskiego w Małopolsce“ jest czynne dla okręgów wyborczych Huta Królewska, Katowice, Cieszyn, Kraków-powiat, Wadowice, Nowy Sącz, Tarnów, Jasło i Rzeszów w biurze Organizacji Sionńskiej Kraków ul. Stradom 15, numer telefonu 4541 od godziny 9—1 i 4—6. We wszelkich sprawach wyborczych powyższych okręgów należy się zwracać tylko do tego biura wyborczego.

Dla okręgu wyborczego Kraków-miasto czynne jest biuro wyborcze w lokalu klubu „Tel-Awiw“, Kraków ul. Stradom 15, Telefon Nr. 31—80.

— ODROZONE Z POWODU BRAKU KOMPLETU POSIEDZENIE RADY GMINY WYZNANIOWEJ odbędzie się jutro w niedzielę, 12 bm. o godz. 3.30 popoł. Na porządku dziennym: budżet i sprawozdanie z latni ludowej za rok 1927.

— KONFISKATA „PRZEGLĄDU KUPIECKIEGO“ Nr. „Przeglądu Kupieckiego“ został skonfiskowany z powodu zamieszczenia w nim artykułu wstępnego p. t. „Teror podatkowy w Krakowie“. Po konfiskacie ukazał się drugi nakład.

— BEZPRAWNE POBIERANIE OPLAT ZA DORÓŻKĘ PRZEZ NOTARJUSZY, Krakowskie Stowarzyszenie Kupców otrzymało z Ministerstwa Sprawiedliwości wyjaśnienie w sprawie kosztów przejazdu, liczonych przez notariuszy przy sporządzaniu protokołu wekslowego. Jak z wyjaśnienia tego wynika, notariusz ma prawo żądać zwrotu kosztów przejazdu najtańszym środkiem lokomocji, istniejącym w danej miejscowości — to jest w Krakowie tramwajem. Dotyczy to również czynności, dokonywanych w Podgórzu. W związku z tem Krak. Stowarzyszenie Kupców zwraca zainteresowanych, którzy w ostatnich miesiącach zmuszeni byli zapłacić rejentowi kosztą za dorózkę, by zgłosili się zaraz w sekretariacie (Grodzka 43) celem łącznego wniesienia skarg o zwrot nieuleżycie polranych sum.

— LOSOWANIE DZIEŁ SZTUKI. Zaraz po świętach Wielkanocnych odbędzie się bezpłatne losowanie dzieł sztuki między posiadaczy akcji Tow. Przyj. Sztuk Pięknych. Niebawem już podamy nazwiska artystów, których dzieła zostały przeznaczone do rozlosowania. Będą to rzeczy pierwszorzędnej wartości. Kto nie posiada jeszcze akcji towarzystwa, powinien jak najspieszniej je nabyć.

— NA TARGU WCZORAJSZYM płacono następujące ceny: Nabiał — 1 litr mleka zbieranego 25 do 30 gr, niezbianego 35 do 45 gr, śmietanki słodkiej 60 do 70 gr, kwaśnej 1.80 do 2.40 zł, 1 kg masła zwyczajnego 5.60 do 6 zł, deserowego 6.30 do 7.20 zł, sera 1.30 do 1.40 zł, kopa jaj 11.80 do 12.50 zł, szluka 20 do 22 gr Drób — kura 5 do 8 zł, kaczka 6 do 8 zł, gęś 14 do 18 zł, indyk 15 do 24 zł, para kwiczołów 60 do 80 gr. Jarzyny

1 kg ziemniaków 14 do 15 gr, buraków 20 do 25 gr, marchwi 25 do 30 gr, cebuli 55 do 65 gr, czosnku 1.50 zł, pietruszki 35 do 40 gr, selerów 35 do 45 gr, włoszczyzny 35 do 40 gr, cierzawy 1.50 do 1.80 zł, kalafior 2 do 3 zł Ryby — 1 kg karpia 5 zł, szczupaka 5 do 6 zł, lina 4.50 zł, brzana 6 zł.

— WYPADEK PODCZAS GIMNASTYKI. Wczoraj rano interwenjowało pogotowie ratunkowe w Sokole, gdzie podczas ćwiczeń gimnastycznych Mieczysław Zakulski, kapral 20 pp. spadł z koła ćwiczebnej i doznał zwichnięcia prawej ręki. Po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono Zakulskiego do szpitala.

— PRZY PRACY. Na stację pogotowia ratunkowego zgłosił się wczoraj Stanisław Serafin, właściciel zakładu litograficznego przy ul. Dietla, któremu tryby maszyny zmiądzły dwa palce u lewej ręki. Podobnemu wypadkowi uległa 10-letnia Marja Senderówna której maszyna drukarska urwała palec u prawej ręki.

— PODRZUTEK. Do policji przyniesiono dziecko płci męskiej, około 3 miesiące liczące, które znaleziono porzucone w bramie domu przy ul. Augustjańskiej 1. 3 Dziecko oddano do żłóbka miejskiego. Było ono zawinięte w pieluszkę i poduszkę, a odziane w koszulkę i sweterek.

— WLAMANIE DO SKŁADU SKÓR. Frydka Rotblum, właścicielka sklepu przy ul. Dietla 41 zgłosiła do policji, że ubiegłej nocy włamano się do sklepu skór i skradziono 3 kawałki skóry podszwowej. Sprawca dostał się do sklepu przy pomocy wytrycha.

— KRYJÓWKA ZŁODZIEJSKA. W piwnicy do mu przy ul. Dietla 36 wykryła policja istny magazyn złodziejski, zawierający różne przedmioty garderoby. Przedmioty te policja skonfiskowała i złożyła w urządzie śledczym.

ZMARLI:

Regina Manne r. Weissal L. 70, Chaim Bachner L. 50, Salomon Herstein L. 70, Abraham Rubinfeld, Izak Józef Fischer L. 58.

ZAMIAST KWIATÓW na grób bhp. Mra Karola Jabra składa 50 zł aptekarz Spierer na rzecz Zakładu Wychowawczego Sierót Żyd. w Krakowie, przy ul. Dietlowskiej 1. 64. 223 z

W zimie i w lecie, wiosną i w jesieni.

równie troskliwie dbać należy o zdrowie dziecka, pielęgnując jego ciało pudrem i mydłem „HYGENOL“. Są to idealne środki, polecane przez powagi lekarskie. 298 z

— WIELKA DOROCZNA REDOUTE DE FOURREURS pod hasłem „Wesoła noc na Targach Miskich“ odbędzie się 10 marca br.

Scisły komitet zabawy spoczywa tego roku w rękach wytrawnych i dzielnych łachowców. Jakkolwiek już i zeszłoroczna impreza odznaczała się licznymi zaletami redutowymi, szczególnie w roku bieżącym komitet postanowił dołożyć wszelkich starań w kierunku jeszcze większego udzielenia zabawy. Przewidzianych jest mnóstwo atrakcyjnych nie spodzianek.

Ilość biletów i zaproszeń ściśle ograniczona, a takiż wstęp na salę możliwy będzie jedynie za zwrotem imiennych zaproszeń, po które zwracać należy się. 300 z

Sala Lener
Kraków

Chaim Rubin
Oświęcim

zarezerwowani w lutym 1928

218 z

ZE SPORTU

— ZARZĄD KOLEG. SĘDZ. LEKK. ATLET. podało do wiadomości, że wspomniany kurs dla sędziów kandydatów rozpocznie się w niedzielę 12 bm. punktualnie o godz. 10. rano w lokalu K. S. „Cracovia“ przy ul. Długiej 22.

Wpisowe 1 zł. — Równocześnie zawiadania się członków Kol. Sędz. o nadesłanie legitymacji celem prolongaty na rok b. — Zgłoszenia pisemne pod adresem: J. Kornfeld — Bosaaka 18.

— SEKCJA CYKLISTÓW I MOTORZYSTÓW ZKS „MAKKABI“ urządzi w niedzielę 12 bm. o godz. 8 wiecz. w salach Towarzystwa Lekarskiego zebranie towarzyskie dla członków i wprowadzonych gości.

17 Wszyscy Żydzi głosują na 17

Burzliwy wiec bloku Aguda - Prylucki

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. 2. (Sin) Wczoraj odbył się w sali kinoteatru Splendid (w tej samej sali, której odmówiono komitetowi 18-tki) wiec wyborczy bloku Aguda-Prylucki (lista nr. 3.). Wpuszczano jedynie za zaproszeniami. Polonja dostawiła wszystkie wejścia, również i na sali znajdowało się mnóstwo policjantów w mundurach oraz tajnych agentów.

Przemówienie b. pos. Pryluckiego było wielokrotnie przerywane okrzykami. W pewnej chwili padł na sali okrzyk: „Kto głosuje na osiemnastkę?” W odpowiedzi wszyscy zebrani powstali z miejsc, manifestując w ten sposób swe sympatie dla Bloku mniejszości narodowych.

Dalszy przebieg wiecu był jeszcze bardziej burzliwy. Organizatorzy wiecu wskazywali po flicji „podejrzanych”, których odprowadzono na

komisarjat. W trakcie tego jeden z organizatorów zebrania został dotkliwie poturbowany.

Znów walące się sufity...

Zakazany wiec 18-tki.

Warszawa, 10. 2. Sin. Dziś wieczorem miał się odbyć w lokalu „Merkazu” przy ul. Królewskiej wiec wyborczy 18-tki. W ostatniej chwili jednak komisarjat rządu m. Warszawy zawiadomił organizatorów wiecu, że wiec nie może się odbyć ze względu na niezupełne bezpieczeństwo budowlane sali „Merkazu”.

Zaznaczyć należy, że w „Merkazie” odbywała się stale liczne zgromadzenia, których frekwencja jest zawsze masowa. Nigdy zaś jeszcze nie wpadło nikomu na myśl jakiegokolwiek bezpieczeństwa budowlane.

Aresztowanie b. pos. Czuczmaja i Kozickiego

Lwów, 10. 2. PAT. W związku z ostatnimi aresztowaniami dokonanymi we Lwowie prasa kutejsza dowiaduje się, że prowadzone przez policję w dalszym ciągu dochodzenia w sprawie antypaństwowej działalności komunistycznej partii Zachodniej Ukrainy ujawniły, że organizacyjne siły tej partii koncentrowały się we Lwowie, Tarnopolu i Stanisławowie, a zwłaszcza w Łucku, gdzie pod kierunkiem byłych

posłów Czuczmaja i Kozickiego zbiegały się ni ci tej antypaństwowej działalności. Władze w Łucku dokonały wczoraj aresztowań około 15 osób, między innymi wyżej wymienionych 2 posłów. We Lwowie aresztowano w dalszym ciągu 5 osób, u których wykryto wiele kompromitującego materiału. W Tarnopolu, Stanisławowie i Brodach aresztowano również kilkanaście osób.

Hindenburg przeciwko rozbiciu koalicji rządowej

List prezydenta Rzeszy do kanclerza Marksa.

Berlin, 10. 2. PAT. Jak donoszą dzienniki popołudniowe prezydent Hindenburg wystosował do kanclerza Marksa pismo, wypowiadające się przeciw rozbiciu się koalicji i przeciwko rozwiązaniu Reichstagu. Pismo to dotychczas urzędowo nie zostało ogłoszone. Natomiast półoficjalny komunikat brzmi: Prezydent Rzeszy w liście do kanclerza Marksa wskazuje na to, że koalicja rządowa utworzona została w celu rozwiązania pewnych określonych zadań i że dlatego byłoby rzeczą pożądaną, gdyby problemy te zostały załatwione jeszcze przed rozwiązaniem Reichstagu. Prezydent Rzeszy oświadcza, iż jest zdania, że należy uniknąć rozwiązania Reichstagu w każdym razie, ponieważ wa-

żne zadania parlamentarne, jak załatwienie budżetu dodatkowego, rozwiązanie planowanych zagadnień, związanych z kryzysem w rolnictwie, załatwienie ustawy o odszkodowaniu dla obywateli niemieckich, których majątki zostały zlikwidowane, oraz reforma kodeksu karnego, czynią koniecznym dalsze trwanie istniejącego Reichstagu. Rozwiązanie Reichstagu, zdaniem prezydenta Hindenburga, uczyniłoby bezużytecznym obszerne i wyczerpujące prace przygotowawcze, które przeprowadzone zostały nad wszystkimi powyższymi projektami ustawy. Poza to rozwiązanie Reichstagu pociągnęłoby za sobą zaosierzenie wewnętrznej sytuacji politycznej.

Sowiety zakupują zboże w Ameryce

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Moskwa, 10. 2. (D) Na ostatnim posiedzeniu rady komisarzy ludowych omawiana była sprawa zbożowa. Stwierdzono, że zarządzenie nadzwyczajnych środków ściągnięcia od włościan w ten lub ów sposób potrzebnej ilości zboża, nie dało oczekiwanych wyników. Jeżeli sprawa pójdzie tak i dalej, w guberniach północnych, rozpocznie się za 2—3 miesiące formalny głód, zaś w wielkich ośrodkach przemyślowych straszna drożyzna. Dla zapobieżenia katastrofie rząd sowiecki rozważa plan zakupu 200 tysięcy ton zboża w Ameryce.

Masowe zwolnienie oficerów armji czerwonej

Moskwa, 10. 2. (D) Komisarz ludowy do spraw wojskowych, Woroszyłow, podpisał dekret, zwalniający ze służby w trzech okręgach

wojskowych 86-ciu wyższych dowódców. — Znaczny procent zwolnionych stanowią b. oficerowie carskiej armji.

Program przyjęcia króla Afganistanu

Moskwa, 10. 2. (D) Podczas pobytu króla afgańskiego w Moskwie, zorganizowany będzie olbrzymi pokaz sowieckiej floty napowietrznej, w którym weźmie udział przeszło 400 samolotów. Tegoż samego dnia w okolicach Moskwy mają się odbyć manewry tankowe, w których udział weźmie przeszło 100 tanków najrozmaitszych typów. Obiega pogłoska, że w teatrze Wielkim wystawiona będzie na cześć króla balet-pantomina, przedstawiająca zwolnienie narodów azjatyckich od jarzma europejskich imperjalistów.

Mahatma Ghandi zapowiedział swą śmierć na 12. marca

Bombaj, 10. 2. PAT. Mahatma Ghandi, którego stan zdrowia jest bardzo poważny, zapowiedział swą śmierć na 12. marca.

Nota polska do Litwy wycofana

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. 2. Sin. W ostatniej chwili dowiadując się, że nota polska do Litwy, która została już telegraficznie wystana do poselstwa polskiego w Rydze, oczem doniosłem już poprzednio, została w ostatniej chwili wycofaną tą samą drogą. Prawdopodobnie nota odejdzie dopiero w przyszłym tygodniu do Kowna.

Rada ministrów

Warszawa, 10. 2. Sin. Dziś odbyło się pod przewodnictwem wicepremiera Bartla zwyczajne posiedzenie Rady Ministrów, na którym załatwiono kilkadziesiąt spraw.

Rozporządzenie o wstrzymaniu emigracji

Warszawa, 10. 2. Sin. Dnia 8 bm. zostało podpisane rozporządzenie min. pracy w porozumieniu z MSZ w sprawie wstrzymania emigracji dla osób, które w danym kraju nie posiadają za pewnionej pracy, albo środków utrzymania.

Zakaz nie dotyczy osób, które otrzymały wezwania małżonka, rodziny, rodzeństwa i wyjeżdżają do Stanów Zjednoczonych lub Palestyny.

Posel narodowo-demokratyczny w obronie gen. Gajdy

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Praga, 10. 2. (D) Narodowo-demokratyczny poseł Szpaczek wniósł interpelację w sprawie metod postępowania w aferze Gajdy. Autor interpelacji uważa za rzecz niesłychaną, że szefa sztabu skazano, na podstawie zeznań agentów obcego rządu, oraz domaga się wydania aktów sądowych partjom politycznym, celem położenia kresu wszelkim dalszym intrygom. Minister obrony krajowej Udrzał obiecał zadośćuczynić żądaniu, jeśli nie zajdą przeszkody natury prawnej.

Pozbawienie mandatu za złamanie dyscypliny partyjnej

Praga, 10. 2. (D) Tzw. Sąd wyborczy pozbawił mandatów opozycyjnych posłów niemieckiej partii agrarnej, stając na stanowisku, że wymienieni posłowie złamawszy solidarność partyjną, winni złożyć mandaty w ręce partji, albowiem mandaty są własnością partji.

Misia Radicza nie powiodła się Prezes skupczyny u króla.

Białogród, 10. 2. PAT. Przywódca chorwackiego stronnictwa chłopskiego, Radicz zrzekł się misji utworzenia gabinetu koncentracyjnego. Wobec tego król wezwał przywódcę stronnictwa demokratycznego Davidowicza, który jednak oświadczył, że po decyzji powziętej wczoraj przez stronnictwo radykalne uważa utworzenie gabinetu koncentracyjnego za niemożliwe. Równocześnie król wezwał do pałacu prezydenta skupczyny Ninko Perica. W obecnej chwili toczą się dalsze narady między królem a prezydentem skupczyny.

Białogród, 10. 2. PAT. Zmarł tu przywódca stronnictwa radykalnego Jovanovic.

Jeszcze jeden kandydat na prezydenta Stanów Zj.

Jest nim p. Lowden.

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Waszyngton, 10. 2. (D) Były amerykański delegat komisji reparacyjnej i b. gubernator stanu Illionis, p. Lowden zapowiedział oficjalnie swoją kandydaturę na przyszłego prezydenta Stanów Zjednoczonych. Lowden kandydował już raz w r. 1924.

Katastrofa w Alpach 3 turystów zasypanych lawiną.

Zürsam Arlberg, 10. 2. PAT. Wczoraj o godzinie 1 popołudniu zasypana wielką lawiną 4 sportowców, którzy byli bez przewodnika. Jeden z zasypanych zdołał się samo uratować, podczas gdy 3 inne osoby znalazły śmierć w śniegu.

CLEMENCEAU W PARYŻU. Clemenceau przybył w tych dniach ze swej posiadłości w Wandel do Paryża, by być obecny przy koncercie kompozytora Karola Ponsa. Kompozytor ten ułożył, jak wiadomo, muzykę do opery, której librettem była jedna z powieści Clemenceau'a. Pons jest zresztą kompozytorem też i Herriota, albowiem napisał muzykę do utworu Herriota „Madame Recamier”

**Mądrymi ludźmi się okażcie:
Głosujcie tylko — 17!**

Z GIEŁDY

Giełda krakowska

Kraków, 10. 2. 1928. Tendencja dla efektów i walut na ogół utrzymana.

Akcje: Przemysłowy 105, Zieleniewski 162.40, Górka 85, Siersza 13.75, 14, Elektrownia 53, Choźorów 153.5, Chybie 5.70.

Przebieg zebrania giełdowego cechował tendencją na ogół utrzymaną. Zainteresowanie ograniczone jedynie do nalicznych papierów przy stosunkowo słabych obrotach. Elektrownia w silnym poszukiwaniu po kursie nieco mocniejszym pod koniec zebrania w płaceniu 53.50. Chybie lekko wyższko przy nieco większych obrotach Reszta bez zmiany. Ruch na ogół słaby.

Na pogiełdzu Cegielski mocniej w płaceniu 45.25—45.50 przy silnej chęci kupna, Jaworzno 21.25, nieco słabiej. Z innych Ćmielów 0.26. Nobel 40.50, Dolarówka 67.50 i Poż. Konwersyjna 67 tel. quel.

Na rynku walutowym sytuacja bez szczególniejszych zmian. Nastrój spokojny. Obroty niewielkie. W Krakowie dolar gotówkowy 8.87 i jedna czwarta do 8.87 i trzy czwarte, czeki bankowo 8.90—8.90 i pół, Warszawa got. 8.87 i pół do 8.88, czeki 8.90—8.90.30 Lwów got. 8.87—8.87 i pół, czeki 8.90—8.90 i pół. Katowice got. 8.87 i jedna czwarta do 87 i trzy czwarte, czeki 8.90—8.90 i pół. Bank Polski płacił bez zmiany za dolara 8.85 za czeki na N. Jork 8.88.

Giełda warszawska

Warszawa, 10. 2. PAT. Bank dyskont. 136, Handlowy 123, Polski 166. 167. 166, Zarobkowy 92.25, 92.50, Elektrownia Dąbrowa 70. Sila i światło 106. Gródek 9.50, Wysoka 151, 151.75, Cukier 75.50, 75.75, Wegiel 98. 98.50, 98.25, Lilpop 40.75, 40.50, Modrzejów 44. 43.75, Norblin 208, Ostrowiec 83.25, Pociąg 11.75, Rudzki 50, Starachowice 63.50, 62.75, Dolarówka 65.25, 66, 5 proc. konwersyjna 67, 10 proc. kolejowa 102.25, 5 proc. konwersyjna kolejowa 61. Listy zastawne Banku Gosp. Kraj. 93.

Waluty: Belgja 124.15, 124.46, 123.84. Londyn 43, 44 i pół, 43.54, 43.32. Nowy Jork 8.90, 8.92, 8.88, Parwz 35.03 i pół, 35.12, 34.95. Szwajcaria 171.45, 171.88, 171.02. Włochy 47.22 i pół, 47.34 i pół, 47.10.5 Wiedeń 125.53, 125.84, 125.22.

Giełda rozrąfska

Giełda poznańska zbożowa z dnia 10. bm.: Giełda bez zmiany Tendencja spokojna, kursa na poziomie dnia 8. 2. 1928.

Giełda wiedeńska

Wiedeń, 10. 2. PAT. Dewizy i waluty: Amsterdam 285.42, Białogród 12.44 i trzy czwarte, Berlin 169.08, Bruksela 98.69, Budapeszt 123.92, Bnkareszt 4.33 i pół, Londyn 34.55.5, Medjolan 37.53.5, Nowy Jork 708.85, Paryż 27.85.5, Warszawa 79.48—79.78, Zurych 136.31, Amerykańskie 708.60. Niemieckie 168.90, Francuskie 28.06, Włoskie 33.47. Jugosłowiańskie 12.40, Węgierskie 123.87, Szwajcarskie 136.

Papiery wartościowe: Austr. kor. 0.471. Dunaj Sava Adria 87.35, Bankverein 30, Bodenkredit 126.5, Kreditanstalt 64.05, Anglobank 29.9, Komnas 0.99, Länderbank 25.7, Merkury 27.65, Północna 10.27, Austr. Koleje 27.55, Południowa 14.10, Golezów 129, Cement 65, Alpy 42.20, Berg und Hütten 736, Krupp 10.5, Rima 136.7, Skoda 254.5, Siersza 11, Silesia 0.23, Zieleniewski 16.10, Apollo 19.15, Fanto 6.7, Karpaty 29, Galicja 75.10, Nafta 36 i trzy czwarte.

Giełda zurychska

Zurych, 10. 2. PAT. Paryż 20.43, Londyn 25.33 i pięć ósmych, Nowy Jork 5.19.92 i pół, Belgja 72.40 Włochy 27.52, Hiszpanja 99.55, Holandia 209.27.5, Berlin 123.99.5, Wiedeń 73.20, Sztokholm 139.50, Oslo 138.30, Kopenhaga 139.15, Sotja 3.74 i jedna czwarta, Praga 15.41, Warszawa 58.25, Budapeszt 90.85, Białogród 9.13 i pół, Ateny 6.90, Konstantynopol 2.63, Helsingfors 13.10, Bukareszt 3.20.

Wybitny finansista angielski w Polsce

Warszawa, 10. 2. Sin. Dzisiejszym pociągiem paryskim przyjeżdża do Warszawy p. Sipmann najbliższy współpracownik p. Normanna gubernatora Banku Angielskiego. P. Sipmann przyjeżdża do Polski na zaproszenie p. Deveya. Pobyt jego w Polsce obliczony jest na kilka dni.

Brutalna napaść korporantów polskich na członków żydowskiej korporacji akademickiej „Kadimah“

Rynek krakowski był we czwartek, a jeszcze w większym stopniu wczoraj w południe widownią ogromnego zbiegowiska, jakie powstało w związku z brutalną napaścią korporantów polskich na członków żydowskiej korporacji akademickiej „Kadimah“. Przyczyną zajścia była ta okoliczność, że korporanci żydowscy zjawili się na ulicy w czapkach (tzw. deklach) korporanckich. Orzaz nosili barwy korporanckie. Zaznaczyć należy, że korporanci żydowscy mają pełne prawo do noszenia barw i odznak korporanckich, gdyż obie tutejsze sjonistyczne korporacje akademickie „Kadimah“ i „Emunah“ są zalegalizowane i przez władze uniwersyteckie w całej pełni uznane.

Korporanci polscy, niewiadomo na jakiej zasadzie i jakim prawem, uważają atoli noszenie barw i odznak przez korporantów żydowskich za „prowokację“. Z tego właśnie powodu napadli na korporantów żydowskich we czwartek koło godz. 1-ejw południe na linii A—B przyczem obeszło się bez większej bójki, natomiast w dniu wczorajszym o tejsamej porze oczekiwali korporantów żydowskich, zebrawszy się przedtem na Rynku w ilości kilkudziesięciu ludzi — ilości, przekraczającej przeszło trzykrotnie ilość przybyłych korporantów żydowskich.

Kiedy tylko ujrzeli zbliżających się korporantów żydowskich — korporanci polscy otoczyli ich

i rozpoczęli bić rękami i łaskami. Rzecz jasna, że korporanci żydowscy brouili się, tak że z obu stron były oflary, które musiano opatrywać na pogotowiu ratunkowem.

Napastnicy zostali sprowadzeni na komisariat policyjny przy ul. Starowiśniej, gdzie sporządzono protokół, a sprawa oprze się zarówno o sąd jak i o władze uniwersyteckie. Charakterystyczne, że napastnicy nie mogli na policji podać żadnej racjonalnej przyczyny zajścia, a jeden z nich w to nie dumy i usprawiedliwienia zapodał, że on już od pleciu (!) pokoleń jest antysemitą, wobec czego nie może ścierpieć, aby akademicy żydowscy nosili odznaki i barwy akademickie. Należy jeszcze zaznaczyć, że na uniwersytecie znikły wczoraj tablice korporacji żydowskich, zapewne zerwano bezprawnie przez te same elementy, które urządziły burdę na Rynku.

Nie wątpimy w to, że władze uniwersyteckie wglądą w tę całą sprawę i wymierzą sprawiedliwą karę winnym, a organy bezpieczeństwa publicznego nie dopuszczą, aby w przyszłości pięściami i łaskami napadano na ulicy ludzi zupełnie niewinnych.

Z naciskiem wkońcu należy podnieść, że napaść wyszła jedynie i wyłącznie ze strony korporantów polskich, którzy byli w stanowczej i czelnej przewadze.

10 milj. szylingów wynoszą passywa banku Nagel-Wortmann

Wiedeń, 10. 2. PAT. Sledztwo w związku z samobójstwem wiceprezydenta giełdy wiedeńskiej Wortmanna wykazało, że powodem samoobójstwa były trudności finansowe. Kasy banku Nagel et Wortmann zostały zamknięte. Dokładny obraz sytuacji jest jeszcze niemożliwy. Jak

się zdaje, firma nie była w stanie pokryć wszystkich zobowiązań. Jak twierdzi „W. Algg. Ztg.“ passywa wynoszą 10 milj. szyl.

W pozostawionym liście pożegnalm Wortmann zaznaczył, że odpowiedzialność za to wszystko spada wyłącznie na niego.

Z SALI SĄDOWEJ

NADUŻYCIA KASOWE W KRAKOWSKIM D.O.K.

Wczorajsza rozprawa w sądzie wojskowym o nadużycia w D.O.K. przyniosła zeznania dwóch dalszych oskarżonych, por. Szwendnera i pułk. Kawlińskiego, którzy wypierając się zarzuconych im czynów, przedstawili obszernie swą obronę. Dziś nastąpi dalsze przesłuchanie oskarżonych.

OSZUKAŃCZE MACHINACJE ROPSKICH PRZED SADEM.

Po przesłuchaniu na wczorajszej rozprawie kilku kupców, poszkodowanych przez Ropskich wskutek pobierania towarów na kredyt, złożył zeznania Józef Bugajski, teść sędziego Dra Watora, który spowodował aresztowanie Wł. Ropskiego. Bugajski mając zamiar kupić realność, zwrócił się do biura Ropskiego. Ropski nastęrczył mu dom Czajki w Limanowej, a świadek złożył na ten cel w kilku ratach kwotę 5.000 zł. Po kilku dniach Ropski oświadczył mu, że pieniądze te przesłał Czajki. — Kiedy świadek, po dejrzwając w tem jakiś wykręt, wylechał sam do Limanowej, zdumiony Czajka oświadczył, że żadnych pieniędzy nie dostał i że nawet nie wie nic o zamierzonym kupnie tego realności.

Po zeznaniach tego świadka, stanął przed trybunałem sędzia Dr. Wator, który szczegółowo zeznał o zamierzonej transakcji swego teścia Bugajskiego i przedstawił sądowi kontrakt z du. 28 marca 1925, podpisany przez Jarosika, a stwierdzający odbiór kwoty 500 zł, jako wadium na kupno realności Czajki z tem, że cena kupna wynosić miała 6.500 zł. 5.000 zł. złożono Ropskiemu przy zawarciu umowy, resztę 1500 zł. w cztery miesiące później. Sędzia Wator zeznał też o zewnętrznym blichtrze Ropskich, który miał na celu wzbudzać zaufanie podejrzliwych klientów i bałamucić naiwnych. W mieszkaniu Wł. Ropskiego znajdowały się piękne stylowe meble, fortepian i pianino: gdy klient czekał w gabinecie „szefa“, z okiem utkwionem w fortepian, córka Ropskiego grała w drugim pokoju na pianinie, a żeby zademonstrować w ten sposób, że Ropskiego stać jest na dwa fortepiany. Później stwierdził świadek, że meble te były wypożyczone od jakiejś pani z Warszawy i od innych osób.

O NADUŻYCIA CELNE.

Colnięcie oskarżenia co do 2 obwinionych.

Po ukoficzonem przesłuchaniu 11 głównych oskarżonych w toczącym się przed wydziałem karno-skarbowym procesie o nadużycia celne, sąd przesłuchał na wczorajszej rozprawie Maurycego Singera, kupca ze Lwowa, który również nie poczuwa się do winy. Podczas przesłuchania osk. Feurwla Ungera, który

przedłożył dowody legalnego sprowadzenia i oclenia towarów, prokurator Dr. Kuc po porozumieniu się z zastępcą skarbu państwa ref. Daniszewskim cofnął oskarżenie przeciw temu oskarżonemu i żonę jego Helenie Wirtheim; oboje wyłączeni ze sprawy opuścili salę rozpraw wśród ogólnego poruszenia audytorjum.

Dalsi oskarżeni, przesłuchani kolejno, także nie poczuwają się do winy. Po przesłuchaniu wszystkich oskarżonych zarządził przewodniczący otwarcie postępowania dowodowego.

JAN ROPSKI Biuro Kraków, Szewska 5, tel. 23 48 (firma egzystuje bez przerwy lat 18) — poleca do kupna kamienice, wille, majątki, sklepy etc. — przeprowadza wynajm mieszkań — posiada własne realności w Krakowie na składy dla ekspedycji towarowej. Biuro Jan Ropski nie ma nic wspólnego z aferą Władysław Ropskiego. 336x

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI

— JUTRZEJSZY NUMER „NOWEGO DZIENNIKA“ obejmować będzie 16 stron druku.

— WYBORY DO RADY KOLEJOWEJ W KRAKOWIE. Ministerstwo Komunikacji zarządziło w tych dniach przeprowadzenie na okres trzechletni (1928—30) wyborów do dyrekcji Rady Kolejowej, która jest organem doradczym i opiniodawczym w sprawach kolejnictwa przy Dyrekcji PKP. Równocześnie ustalilo Ministerstwo Komunikacji, że w skład dyrekcyjnej Rady Kolejowej w Krakowie ma wejść: dwóch przedstawicieli województwa krakowskiego i po jednym przedstawicielu województwa lwowskiego i śląskiego, po czterech przedstawicieli miast: Kraków, Tarnów, Jasło i Bielsko i Rad Powiatowych, jedenastu przedstawicieli organizacji gospodarczo-społecznych, a m. in. Izby handlowych w Krakowie i Bielsku, rekordzielniczej w Krakowie, Krakowskiego Stow. Kupców Kongregacji Kupieckiej, Związku Przemysłowców, Stow. Inżynierów, Małopolskiego Tow. Rolniczego i Związku Turystycznego w Krakowie, dalej dwóch członków mianowanych przez Ministra Komunikacji i jeden przedstawiciel władz wojskowych (delegat sztabu gen. przy Dyrekcji PKP).

Każdy członek dyrekcyjnej Rady Kolejowej ma mieć swego zastępcę z wyjątkiem członków, mianowanych przez Ministra Komunikacji. Termin wyboru wzgl. nominacji upływa dnia 10 marca br.

DRUGIE OGŁOSZENIA

POTRZEBNA samodzielna modniarka. Zgłoszenia: Magazyn mód Salomei Löffelholz, ul. Starowiślna 6. 224 g

LOKALU frontowego z 1-2 ubikacją, w śródmieściu, poszukuje natychmiast. Zgłoszenia do Adm. „N. Dzi.” pod „Poważny reflektant”. 220 g

PANNE poszukująca do sprzedaży, oraz płatnego praktykanta z naszego domu przyjmie: Dom jedwabiu, Turkei i Ska, Floriańska 22. 381 er

DO HANDLU OBUWIA poszukuje się zdolnej pani (siła czątkująca). Zgłoszenia: Monderer, Floriańska 24. 226 g

LOKAL na I-szem piętrze w Rynku głównym w Krakowie do wynajęcia za czynszem miesięcznym. Zgłoszenia pod „1 kwietnia” do Blura Stattera, Rynek 8. 382 er

PRAKTYKANTA przyjmie S. Sattler, Stradom 18. 221 g

PIRANKI od najtańszych do najwykwintniejszych poleca Wytwórnia Iranek, Podgórze, ul. Traugutta 15 (przecznica Małego Rynku). 375 x

POSZUKUJE od 1 marca zdolnego pracownika przykrawacza i jednego pracownika do wyrobu czapek. Zgłoszenia z podaniem warunków do Pawła Reichmana, Andrychów. 370 x

WYTWÓRNIE BIELIZNY męskiej, damskiej i luksusowej zechcą pod „Wytwórnie bielizny” podać do „Admu „Nowego Dziennika”, czy mogą dostarczyć solidnie wykończoną bieliznę. Wzory wszystkich gatunków, solidnie w miniaturze wykończono, niezbędne. Większe stałe obroty zapewnione. 227 g

GOSPODYNI samodzielnej poszukuje pensjonat w Krynicy od 1 kwietnia b. r. Zgłoszenia wraz z podaniem warunków do Adm. „N. Dziennika” pod „Sympatyczna”. 211

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa, Żórawia 42. Kursy wyuczają licząco: buchalterii, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handl., stenografii, nauki handlu, prawa, kaligrafii, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Po ukończeniu świadectwo. — **ŻADAJCIE PROSPEKTOW!**

ZAKŁAD PERUKARSKI
Z. Singerówny 228
przeniesiony został z Podgórza z ul. Lwowskiej do Krakowa na ul. Starowiślną 54.

Kwas do Akumulatorów
pod gwarancją chemicznie czysty, 384x dostarcza w każdej ilości
„AKFAL” ZAKŁADY CHEMICZNE
Kraków, Chocimska 19. Tel. 4274

Zawiadamiamy pp. Młynarzy
ze wyłączną sprzedaż i skład konsygnacyjny naszych tryjerów wysoko działających (Hochleistungs-trieure) oraz wszelkich innych naszych maszyn posiada firma **A. ROMER**, Biuro techniczne **KRAKÓW, pl. Matejki 5, tel. 42-13**, do której prosimy wszelkie zamówienia skierować. Fabryka tryjerów i maszyn 371
N. HEID, Tow. Akc., Stockerau.

Wszelkie roboty bielizniarskie, ako to bieliznę osobistą męską i damską, bieliznę ościelową, firanki, mereżowanie, endlowanie etc., wykonuje szybko i starannie po cenach niskich
Pracownia Ogniska Pracy w Krakowie, Mikołajska 9/II, p
Zamówienia przyjmuje się między g. 11-1 przedpoł

Pofeńczochy Fil d'ecosse, niciane, jedwabne we wszystkich kolorach poleca f-a **Szymon Nowomiast, Kralów, Grodz'a 15**
Telefon 220. Kartowa i częstolowo Telefoo 220.
Zamówienia z rowineji usku
tec na się odwrotną pocztą

SZADCKENA
mającego zna omość w lepszych domach żydowskich poszukuje. Zgłoszenia pod „Dom 10.000” do Adm. Nowego Dziennika. 225g

WPISY na wieczorne kursa kroju i szycia modnej bielizny męskiej i damskiej przyjmuje począwszy od 18 b. m. **Ognisko Pracy, Kraków, Mikołajska 9, w godz. od 11-1**

Przetargi publiczne.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Katowicach rozpisuje 8 przetargów publicznych na dostawę różnych narzędzi i przedmiotów inwentaryjnych. Termin do wnoszenia ofert upływa dla poszczególnych przetargów dnia 27, 28, 29 lutego i 1, 2, 3, 5 i 6 marca 1928 r. Bliższe warunki przetargów zostały ogłoszone w „Monitorze Polskim” Nr. 27 z dnia 3 lutego b. r.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Krakowie rozpisuje przetarg publiczny na dostawę plomb ołowianych w roku 1928, w ilości około 12.000 kg. do L. IX.—6882/28.

Termin składania ofert do dnia 27 lutego 1928 r., do godziny 12-tej. Publiczne otwarcie ofert nastąpi dnia 28 lutego b. r. o godzinie 10-tej.

Bliższe szczegóły przetargu, jak również szczegółowe warunki dostawy i warunki techniczne otrzymać można osobiście w Wydziale Zasobów Dyrekcji Kolei Państwowych w Krakowie, po wpłaceniu w Kasie Dyrekcyjnej kwoty zł. 1 za formularze, lub pocztą za nadesłaniem powyższej kwoty i znaczków pocztowych na portu.

Urząd Wojewódzki we Lwowie. Dnia 16 lutego b. r. o godz. 11 zostaną w drodze ustnego przetargu sprzedane następujące maszyny do wyrobu dachówek cementowych, będące w przechowaniu Spółki „Kordyl i Małopolski” w Gorlicach: 1) dwie prasy pojedyncze systemu „Gaspargeo” do wyrobu dachówek cementowych i 1.000 sztuk kutych podkładów; 2) dwie prasy pojedyncze wyrobu firmy „Groche” i 1.000 sztuk podkładów lanych; 3) jedna prasa podwójna wyrobu firmy „Groche” i 750 sztuk podkładów kutych; 4) jeden aparat do wyrobu gęstoriów cementowych systemu Boguckiego. Sprzedaż przeprowadzi miejscowe Starostwo, które także udzieli interesantom bliższych informacji.

Państwowy Zarząd Drogowy w Tarnowie rozpisuje na podstawie rozporządzenia Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Krakowie z dnia 26 stycznia 1928, L. IV.—3790 — publiczny przetarg ofertowy na dostawę: 1) 130,89 metrów sześć. kraglaków sosnowych; 2) 66,12 metrów sześć. kantówek sosnowej; 3) 43,95 metrów sześć. brusów sosnowych; 4) 4.900 kg. żelaza do budowy mostu na rzece Białej w Tuchowie.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 14 lutego 1928 r. o godzinie 12-tej, w Biurze Państwowego Zarządu Drogowego w Tarnowie, ul. Krakowska l. 17, dokąd należy skierować oferty wraz z wadium w wysokości 5% oferowanej kwoty.

Wykaz wymiarów i objętości potrzebnego drewna, wagi żelaza, oraz warunków dostawy wyłożono do publicznego wglądu w biurze powyższego Zarządu, w godzinach urzędowych.

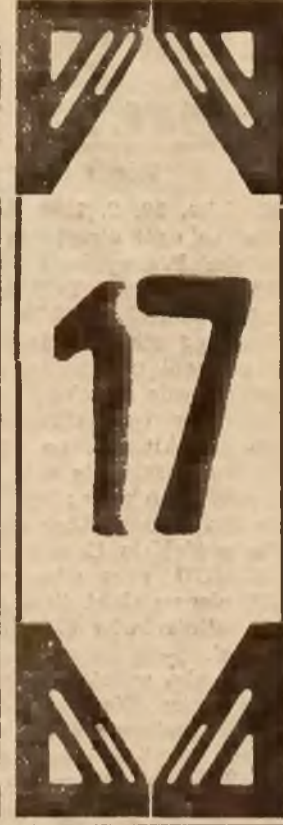
Oddział Drogowy w Lublinie Dyrekcji Kolei Państwowych w Radomiu ogłasza przetarg publiczny na budowę kranów do polenia trzody na st. Dęblin osobowy, oraz na st. Dęblin towarowy.

Termin składania ofert upływa dnia 23 lutego 1928 r., o godz. 12-tej rano. Szczegółowe warunki można otrzymać w Oddziale Drogowym w Lublinie.

ZAPRANE — PENSIONAT „WIECKY”
ul. Krupówki L. 35
poleca pokoje słoneczne komfortowo urządzone. Kuchnia w kwintua. Ceny bardzo przystępne 374x

Koldry
sprzeda i przy małe do przerwiania. Jaki też koldry puchne w nierwszorzędnem wykonaniu taniej niż wszędzie. Długoletni pracownik **MOZYSZA SCHARFA**, Kraków, Rynek gł. 11 (dawnej Grodzka 32). 3-5x

MLEKA
z dworów Mogilany — Krzywaczka, Niegowie kucawa itd. dostarcza we flaszkach do domów **Kraków, Centrala Mleczna** Kraków, Izbick 4. Tel. 7490

Wydanie zbiorowe dzieł ILJI EKENBURGA

- I. **Juljo Jurewito Przełożył** prof. T. Jakubowicz Drugie wydanie
- II. **Milofé Josnyy Ney Przełożył** Fredani Drugie wydanie 5 Zł 40 gr
- III. **Andrzej Łobow Przełożył** Fredani 5 Zł 20 gr
- IV. **13 Fajek Przełożył** Aleksander Wat 6 Zł 50 gr
- V. **Walet Dzwonkowy i S-ka Przełożyli** Marja Grabowska i Fredani 4 Zł 50
- VI. **Lato Przełożyła** Marja Kuncewiczowa 4 Zł 80 gr
- VII. **6 Opowieści o lelkich skonsch** Przełożyli Marja Grabowska i Fredan Zdobione 6-ciu oryginalnymi drzeworytami Wąsowicza 6 Zł
- VIII. **Cierpienia bywalca lawiarzkiego** Przeł. prof. T. Jakubowicz 4 Zł 50
- IX. **W przechodniej uliczce.**

W przygotowaniu:
Głośna ostatnia nowość **Rwacz Wielka** powieść w przekładzie dr. Maliniaka.
TOW. WYD. „RUS”
WARSAWA, UL. KREBYTOWA 1

הסתדרות העובדים הצברים הכללית בא"י
בהוצאת העד הפועל יצא לאור
דין וחישבו משעורות
ההסתדרות ומוסדותיה
(אדר תרפ"ג — תמוז תרפ"ד)
הדו"ח מכיל 55 גלוטות דפוס
מחיר חפץ 200 מיל. דמי המשלח ע"ת תקנה.
בזמנות נא לשלח לכל מניין דבר.
Davar, Tel-Awiw.